

REGULAMENT

**de organizare și funcționare al serviciului public
de colectare, transport, depozitare și administrare
a gunoiului de grajd din orașul**

ȘTEFĂNEȘTI

JUDEȚUL BOTOȘANI

2012

ANEXĂ la HCL ȘTEFĂNEȘTI, Nr.....din.....

REGULAMENT

**al serviciului public de depozitare și administrare a gunoiului de grajd
din orașul ȘTEFĂNEȘTI**

CAP. I

Dispoziții generale

SECȚIUNEA 1

Domeniul de aplicare

ART. 1

(1) Prevederile prezentului regulament se aplică serviciului public de colectare, transport, depozitare și administrare a gunoiului de grajd din orașul Ștefănești denumit în continuare serviciul de depozitare și administrare a gunoiului de grajd, înființat și organizat la nivelul orașului Ștefănești, pentru satisfacerea nevoilor populației și ale operatorilor economici de pe teritoriul unității administrativ-teritoriale.

(2) Prezentul regulament stabilește cadrul juridic unitar privind desfășurarea serviciului de depozitare și administrare a gunoiului de grajd, definind modalitățile și condițiile ce trebuie îndeplinite pentru asigurarea serviciului de colectare a gunoiului de grajd, indicatorii de performanță, condițiile tehnice, raporturile dintre operator și utilizator.

(3) Prevederile prezentului regulament se aplică la proiectarea, executarea, recepționarea, exploatarea și întreținerea instalațiilor și echipamentelor din sistemul public de depozitare și administrare a gunoiului de grajd, cu urmărirea tuturor cerințelor legale specifice în vigoare.

(4) Operatorul serviciului de colectare a gunoiului de grajd de pe teritoriul orașului Ștefănești, indiferent de forma de proprietate și de modul în care este organizată gestiunea serviciului de depozitare și administrare a gunoiului de grajd în cadrul unității administrativ-teritoriale, se va conforma prevederilor prezentului regulament.

(5) Condițiile tehnice și indicatorii de performanță prevăzuți în prezentul regulament au caracter minimal. Consiliul Local Ștefănești, poate aproba și alți indicatori de performanță sau condiții tehnice pentru serviciul de depozitare și administrare a gunoiului de grajd, pe baza unor studii de specialitate, după dezbaterrea publică a acestora.

ART. 2

Prezentul regulament se aplică următoarelor activități:

- a) colectarea și transportul gunoiului de grajd.
- b) depozitarea controlată a gunoiului de grajd;
- c) înființarea depozitelor de gunoi de grajd și administrarea acestora;

ART. 3

Modul de organizare și funcționare a serviciului de depozitare și administrare a gunoiului de grajd trebuie să se realizeze pe baza următoarelor principii:

- a) protecția apelor împotriva poluării cu nutrienți;
- b) protecția sănătății populației;
- c) responsabilitatea față de cetățeni;
- d) conservarea și protecția mediului înconjurător;
- e) asigurarea calității și continuității serviciului;
- f) tarifarea echitabilă, corelată cu calitatea și cantitatea serviciului prestat;
- g) securitatea serviciului;
- h) dezvoltarea durabilă.

ART. 4

Prezentul regulament stabilește cadrul juridic și instituțional unitar, obiectivele, competențele, atribuțiile și instrumentele specifice necesare înființării, organizării, gestionării, finanțării, exploatării, monitorizării și controlului funcționării serviciului public de colectare, transport, depozitare și administrare a gunoiului de grajd grajd din orașul Ștefănești, județul Botoșani. Legislația care guvernează prezentul regulament este:

- a) H.G. nr. 964/2000, care a transpus în legislația românească Directiva 91/676/ EEC prin care s-a aprobat Planul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole.
- b) Ordinului comun emis de Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile (cu nr. 241/26.03.2005) și respectiv de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (cu nr. 196/07.04.2005), comuna Ștefănești figurează (la nr. 22781) în lista localităților vulnerabile la poluare datorită existenței surselor de nitrați din activități agricole.
- c) O.M. MMDD/MADR nr. 1552/743/2008 publicat în MO nr. 851/18.12.2008 pentru aprobarea listei localităților pe județe unde există surse de nitrați din activități agricole.
- d) Decizia nr. 21130/DC/14.10.2010, a Comisiei Interministeriale pentru aplicarea Planului de Acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, a aprobat Programul de acțiune pentru zonele vulnerabile la nitrați.
- e) Ordin nr. 1270 din 30.11.2005 privind aprobarea Codului de bune practice agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 224 din 13.03.2006.
- f) Legea nr.51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice;
- g) Legea nr. 101/2006 privind serviciile publice de salubritate a localităților;
- h) Hotărârea Guvernului nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor;
- i) Hotărârea Guvernului nr. 128/2002 privind incinerarea deșeurilor;
- j) Hotărârea Guvernului nr. 373/2002 privind organizarea și funcționarea ~~Autorității Naționale de Reglementare~~ pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală;
- k) Ordinul nr. 110/2007 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciilor publice de salubritate;

1) Hotărârea nr..... a Consiliului Local Ștefănești.

ART. 5

Termenii și noțiunile utilizate în prezentul regulament se definesc după cum urmează:

1. Aciditate – Mărimea care indică conținutul în acid al unei soluții (soluția solului) și care se măsoară prin concentrația în ioni de hidrogen a acesteia. Se exprimă în unități pH (logaritmul zecimal negativ al activității ionilor de hidrogen dintr-o soluție apoasă).

2. Acumulare – Creșterea concentrației unei substanțe în sol datorită faptului că aportul de substanță este mai mare decât pierderea de substanță.

3. Adsorbție – Proces fizico-chimic de fixare și acumulare a unei componente dintr-un amestec de gaze sau a unei substanțe dizolvate dintr-o soluție pe o suprafață solidă sau lichidă în concentrație mai mare decât în restul gazului sau al soluției.

4. Alterarea – Ansamblu al schimbărilor fizice, chimice și biochimice produse în roci la/sau aproape de suprafața scoarței terestre sub acțiunea agenților atmosferici, plantelor și microorganismelor.

5. Ameliorarea solului – Ansamblu de procedee tehnice, hidroameliorative, pedoameliorative și agroameliorative, folosite pentru îmbunătățirea radicală și durabilă a unui sol neproductiv sau slab productiv prin eliminarea factorilor care limitează fertilitatea acestuia.

6. Amendament – Substanță care se încorporează în sol pentru a corecta unele însușiri fizice și chimice nefavorabile ale acestuia, în vederea îmbunătățirii mediului de viață pentru plantele de cultură.

7. Amonificare – Proces biochimic prin care se eliberează azot amoniacal din compuși organici cu azot.

8. Apa brută – Apă captată din surse de suprafață sau subterane care are calitatea sursei în momentul prelevării și care necesită un proces de tratare conform cerințelor calitative ale folosinței.

9. Apa freatică – Apa din stratul

acvifer freatic.

10. Apa de percolare – Apa care se infiltrează în sol și este dirijată în profunzimea lui.

11. Apă poluată – Apa cu un conținut de nitrați mai mare de 50 mg/l.

12. Apa solului - Apa aflată în interiorul solului, care ocupă porii sau o parte din porii acestuia.

13. Ape interioare – Toate apele aflate în interiorul liniei de bază, de la care se măsoară extinderea apelor teritoriale.

14. Ape de suprafață – Ape interioare și respectiv marine, stătătoare și curgătoare ale căror suprafețe sunt în contact cu atmosfera.

15. Ape subterane – Apele aflate sub suprafața terenului în zona de saturație și în contact direct cu solul sau cu subsolul.

16. Bazin hidrografic – Unitate fizico-geografică ce înglobează rețeaua hidrografică până la cumpăna apelor.

17. Biodegradare - Descompunere a unei substanțe organice complexe în molecule mai simple sau ion sub acțiunea microorganismelor.

18. Calitatea solului – Ansamblu al proprietăților obișnuite, pozitive sau negative, care se referă la folosirea și funcțiunile solului.

19. Coeficient de repartiție – Raportul dintre concentrațiile unei substanțe în două compartimente de mediu.

20. Coeficient de repartiție sol-apă – Raportul dintre concentrațiile unei substanțe în fază solidă și în fază lichidă a solului.

21. Concentrația critică – Cantitatea estimată a unuia sau a mai multor poluanți, sub care nu se produc, la nivelul actual de cunoaștere, efecte nocive semnificative asupra unor elemente specific sensibile ale solului.

22. Condiționarea - Activitățile efectuate asupra conținutului,

eventual a ambalajului hidrosolubil și a ambalajului protector, de către persoanele din circuitele de distribuție en-gros și en-detail, pentru a distribui pesticidele până la utilizatorul final.

23. Compost – Îngrășământ organic rezultat în urma compostării diferitelor resturi vegetale și animale după o prealabilă amestecare și umezire, și adăos de îngrășăminte minerale.

24. Compostare – Tehnică de obținere a unui compost din amestecuri de diferite materiale organice și minerale.

25. Decontaminare - Operațiune complexă prin care se urmărește distrugerea microorganismelor patogene și condiționat patogene de pe o suprafață, dintr-un spațiu sau dintr-un produs.

26. Degradarea (deteriorare) solului – Alterarea proprietăților solului având efecte negative asupra unei funcții sau mai multor funcții ale acestuia, asupra sănătății umane sau asupra mediului.

27. Denitrificare – Proces de reducere biochimică a nitraților sau nitriților sub formă de azot gazos, fie ca oxizi de azot, fie ca azot molecular.

28. Descompunere – Desfacerea unei substanțe organice complexe în molecule mai simple sau ion prin procese fizice, chimice și/sau biologice.

29. Efluenți de silozuri – Lichide care se scurg din furajele conservate prin procese de însilozare în instalații speciale numite silozuri.

30. Eutroficare – Proces de îmbogățire excesivă în elemente nutritive solubile, îndeosebi în nitrați și fosfor, a apelor subterane și a apelor stătătoare, adesea ca urmare a folosirii intensive a îngrășămintelor.

31. Eroziune – Proces prin care particulele de sol sau rocă neconsolidată sunt desprinse și îndepărtate din loc prin acțiunea apei de scurgere de la suprafața solului sau prin aceea a vântului.

32. Factor limitativ – Orice condiție care limitează funcțiile și/sau folosirea unui sol.

33. Fertilitatea solului – Starea obișnuită a unui sol sub aspectul

capacității sale de a susține creșterea și dezvoltarea plantelor.

34. Fertilizant - a se vedea
îngrășământ.

35. Fertilizare – Acțiunea de aplicare a îngrășămintelor în vederea sporirii fertilității solului sau a unui substrat de cultură și creșterii producției vegetale.

36. Fondul național de date de gospodărire a apelor – Totalitatea bazelor de date meteorologice, hidrologice și hidrogeologice, de gospodărire cantitativă și calitativă a apelor, organizate astfel încât să asigure un dialog eficient cu folosințele de apă.

37. Gospodărirea (managementul) apelor – Activitățile care, printr-un ansamblu de mijloace tehnice și măsuri legislative, economice și administrative, conduc la cunoașterea, utilizarea, valorificarea rațională, menținerea sau îmbunătățirea calității resurselor de apă pentru satisfacerea nevoilor sociale și economice, la protecția împotriva epuizării și poluării acestor resurse, precum și la prevenirea și combaterea acțiunilor distructive ale apelor.

38. Humificare – Descompunerea organismelor sau a unei părți de organisme urmată de sinteza substanțelor humice.

39. Imobilizare - Trecerea (conversia) substanțelor sau a particulelor de sol spre o formă (temporar) imobilă.

40. Încărcare critică – Estimarea aportului unuia sau mai multor poluanți sub care nu se produc, la nivelul actual de cunoaștere, efecte nocive semnificative asupra unor elemente specific sensibile ale mediului (ale solului).

41. Influență antropică – Modificări ale proprietăților solului produse de activități umane.

42. Îngrășământ – Substanță simplă sau compusă de natură minerală sau organică care contribuie direct sau indirect la menținerea sau îmbunătățirea nutriției plantelor.

43. Îngrășământ mineral sau îngrășământ chimic – Îngrășământ de origine minerală sau obținut industrial prin procese fizice și/sau

chimice.

44. Îngrășământ organic – Îngrășământ obținut din diferite produse naturale de origine organic printr-o pregătire simplă sau prin compostare.

45. Îngrășământ organomineral – Îngrășământ rezultat prin amestecarea mecanică sau prelucrare chimică a unor îngrășăminte minerale cu îngrășăminte organice.

46. Îngrășăminte azotoase – Îngrășăminte cu azot, care se găsesc sub formă nitrică, amoniacală, amidică sau în combinație nitrică-amoniacală, nitrică –amonică-amidică.

47. Îngrășăminte fosfatice - Îngrășăminte în care fosforul se găsește sub formă de fosfat primar, secundar sau terțiar de calciu.

48. Îngrășăminte complexe – Îngrășăminte care conțin azot și fosfor sau azot, fosfor și potasiu.

49. Lac – Masă de apă stătătoare care ocupă o concavitate a scoarței pământului.

50. Levigare – Deplasare în sol a substanțelor dizolvate sub acțiunea percolativă a apei sau a altor lichide.

51. Mobilizare – Trecerea (conversia) substanțelor sau a particulelor de sol spre o formă mobilă.

52. Nitrificare – Proces de oxidare biologică a amoniului până la nitrați de către bacteriile nitrificatoare din sol.

53. Plan de gospodărire a apelor pe bazin hidrografic – Instrument de planificare și aplicare a măsurilor de asigurare a protecției și utilizării durabile a apei în cadrul unui bazin hidrografic.

54. Productivitatea solului – Capacitatea unui sol de a produce recolte în condiții obișnuite.

55. Productivitatea potențială a solului - Capacitatea unui sol de a produce recolte în condiții optime (de exemplu: prin folosirea îngrășămintelor, a pesticidelor, a irigațiilor și a lucrărilor solului).

56. Produse petroliere - Combustibili și lubrifianți obținuți din țiței.

57. Râu – Masa de apă care curge în cea mai mare parte la suprafață în lungul unei alpii.

58. Resurse de apă – Apele de suprafață alcătuite din cursurile de apă cu deltele lor, lacuri, bălți, apele maritime interioare și marea teritorială, precum și cele subterane în totalitatea lor.

69. Salinitate – Ansamblu de probleme ridicate de prezența unui conținut de săruri solubile sau sodiu schimbabil mai mare decât în solurile obișnuite.

60. Salinizare – Acumulare de săruri hidrosolubile în sol.

61. Schema cadru de amenajare și gospodărire a apelor – Documentație de gospodărire a apelor care prezintă modelul sistemului de gospodărire a apelor, cuprinzând rețeaua hidrografică, lucrările de gospodărire a apelor și prelevările – evacuările aferente folosințelor, analizate în diferite scenarii și etape de dezvoltare economico-socială a spațiului hidrografic respectiv, precum și modul de protecție, menținere sau îmbunătățire a calității apelor.

62. Serviciul de asigurare a apei brute în sursă – Totalitatea activităților de gospodărire a apelor desfășurate pentru crearea de noi surse de apă și de regularizare a debitelor de apă ale surselor existente în vederea satisfacerii cerințelor folosințelor, corelat cu prevederile actelor de reglementare emise pentru folosirea resurselor de apă.

63. Serviciul de asigurare a nisipurilor și pietrișurilor - Totalitatea activităților de gospodărire a apelor desfășurate pentru asigurarea unei scurgeri normale a apelor de suprafață, pentru regularizarea debitelor solide și crearea de depozite de nisipuri și pietrișuri în condițiile menținerii stabilității albiilor și malurilor cursurilor de apă.

64. Serviciul de cădere medie asigurată prin baraje – Totalitatea activităților de gospodărire a apelor desfășurate pentru regularizarea

debitelor cursului de apa într-o anumită secțiune în vederea asigurării folosinței energetice.

65. Serviciul specific de gospodărire a apelor pentru ameliorarea și monitorizarea cantitativă și calitativă a poluanților din apele uzate evacuate și de protecție a calității acestora – Totalitatea activităților desfășurate pentru cunoașterea stării și evoluției cantitative și calitative a apelor.

66. Sistem de agricultură – Mod de practicare a producției agricole caracterizat, îndeosebi, prin caracterul intensiv sau extensiv al agriculturii, prin modul de folosință a terenurilor și de îmbinare a ramurilor de producție, prin metodele aplicate pentru menținerea și sporirea fertilității solului, prin modul de folosire a forței de muncă și prin relațiile de producție.

67. Sistem Național de Gospodărire a Apelor – Ansamblul activităților și lucrărilor care asigură administrarea domeniului public de interes național al apelor și gestiunea durabilă, cantitativă și calitativă a resurselor de apă

68. Sol – Pătura superioară a scoarței terestre compusă din particule minerale, materie organică, apă, aer și organisme.

69. Starea bună a apelor – Stare pe care o ating corpurile de apă de suprafață atunci când parametrii ecologici și chimici ai apei, au valori corespunzătoare regimului natural de scurgere cu impact antropic nesemnificativ.

70. Structura solului – Proprietatea materialului de sol de a avea particulele primare și microagregatele reunite în agregate (elemente structurale) de forme și dimensiuni diferite, separate între ele prin suprafețe de contact cu legături mai slabe sau goluri.

71. Substanțe periculoase pentru sol – Substanțe, care datorită proprietăților, cantității sau concentrației lor, au un efect nefavorabil asupra funcțiilor și utilizării solului.

72. Tulbureală – Îngrășământ organic natural care constă dintr-un amestec de dejecții animale, lichide și solide cu apa de ploaie sau de canal, iar în unele cazuri și cu o cantitate mică de paie tocate, praf de

turbă, rumeguș și nutrețul care rămâne de la hrana animalelor.

73. Agricultura durabilă (integrată) - producție intensivă de produse competitive, având raporturi armonioase, prietenoase cu mediul înconjurător. Expresia întâlnită frecvent "sisteme integrate", semnifică utilizarea științifică, armonioasă a tuturor componentelor tehnologice: pentru lucrările solului, rotația culturilor, fertilizare, irigare, combaterea bolilor și dăunătorilor inclusiv prin metode biologice, la creșterea animalelor, stocarea, prelucrarea și utilizarea reziduurilor rezultate din activitățile agricole etc., pentru realizarea unor producții ridicate și stabile în unități multisectoriale (vegetale și zootehnice).

74. Agricultura convențională - intensiv mecanizată, cu produse competitive, dar care se bazează în mod deosebit pe concentrarea și specializarea producției. Diferitele componente ale sistemului tehnologic sunt intens aplicate. Astfel, în mod regulat afânarea solului este efectuată doar prin arătură cu întoarcerea brazdei, fiind urmată de numeroase lucrări secundare de pregătire a patului germinativ și întreținere în perioada de vegetație. Se practică fertilizarea minerală cu doze mari și foarte mari, monocultura sau cel mult rotații scurte de doi, trei ani, tratamente chimice intensive pentru combaterea buruienilor, bolilor și dăunătorilor. Acest tip de agricultură a fost larg răspândit în România până în 1989. Astăzi, este unanim acceptat că acest tip de agricultură poate afecta mediului înconjurător, mai ales dacă diferitele componente ale sistemului tehnologic agricol sunt aplicate fără a se lua în considerare specificul local: climat, sol, relief, condițiile sociale și economice, care determină nivelul de vulnerabilitate sau de susceptibilitate față de diferitele procese de degradare chimică, biologică, fizică a mediului.

75. Agricultura biologică - mediu intensivă și astfel mai puțin agresivă în raport cu factorii de mediu, cu rezultatele (produse) agricole mai puțin competitive din punct de vedere economic pe termen scurt, dar care sunt considerate superioare din punct de vedere calitativ. În raport cu mediul înconjurător acest sistem este mai bine armonizat, tratamentele aplicate pentru combaterea bolilor și dăunătorilor sunt de preferință biologice, totuși sunt acceptate și doze reduse de îngrășăminte minerale și pesticide. Pentru controlul calității produselor este necesară certificarea tehnologiilor utilizate. Produsele sunt comercializate pe o piață specială.

76. Agricultura organică - se deosebește de cea biologică prin utilizarea exclusivă a îngrășămintelor organice în doze relativ ridicate,

aplicate în funcție de specificul local, cu predilecție în scopul fertilizării culturilor și refacerii pe termen lung a stării structurale a solurilor, degradată prin activități antropice intensive și/sau datorită unor procese naturale.

77. Agricultura extensivă cu inputuri reduse - de subzistență, cu o producție slab competitivă. Poate afecta într-o anumită măsură mediul înconjurător, inclusiv calitatea biomasei, mai ales prin dezechilibre de nutriție. Îngrășămintele minerale și alte substanțe agrochimice (erbicide, insecto-fungicide, amendamente minerale) etc., nu sunt practic utilizate, sau aplicate doar în cantități foarte mici (cu excepția sectorului legumicol). De asemenea, hibridii și soiurile performante nu sunt răspândiți pe scară largă. Acest sistem este practicat și în România de către producătorii individuali.

78. Agricultura de precizie - cea mai avansată formă de agricultură, care este practică chiar și în cele mai dezvoltate țări ale Uniunii Europene și SUA pe suprafețe mai restrânse, având la bază cele mai moderne metode de control a stării de calitate a diferitelor resurse de mediu, aplicarea în optim a tuturor componentelor tehnologice și astfel un control riguros asupra posibililor factori care ar determina degradarea mediului ambiental.

ART. 6

(1) Serviciul de colectare a gunoiului de grajd se realizează prin intermediul unei infrastructuri tehnico-edilitare specifice, care împreună cu mijloacele de colectare și transport al gunoiului de grajd, formează sistemul public de colectare a gunoiului de grajd a localităților, denumit în continuare sistem public de colectare a gunoiului de grajd.

(2) Sistemul de colectare a gunoiului de grajd este alcătuit dintr-un ansamblu tehnologic și funcțional, care cuprinde construcții, instalații și echipamente specifice destinate prestării serviciului public de colectare a gunoiului de grajd, precum:

- a) puncte de colectare a gunoiului de grajd;
- b) platforme de depozitare a gunoiului de grajd;
- c) baze de întreținere a autovehiculelor și utilajelor care deservește serviciul;

ART. 7

Serviciul public de colectare a gunoiului de grajd trebuie să îndeplinească, la nivelul utilizatorilor, indicatorii de performanță aprobați de consiliul local Ștefănești pe baza indicatorilor de performanță din prezentul regulament.

SECȚIUNEA a 2-a

Accesul la serviciul public de colectare a gunoiului de grajd

ART. 8

(1) Toți utilizatorii, persoane fizice sau juridice, de pe teritoriul comunei unde este organizat serviciul public de colectare a gunoiului de grajd au garantat dreptul de a beneficia de acest serviciu.

(2) Utilizatorii au drept de acces, fără discriminare la informațiile publice privind serviciul public de colectare a gunoiului de grajd, la indicatorii de performanță ai serviciului, la structura tarifară și la clauzele contractuale.

(3) Operatorul serviciului public de colectare a gunoiului de grajd este obligat ca prin modul de prestare a serviciului să asigure protecția sănătății publice, utilizând numai mijloace și utilaje corespunzătoare cerințelor autorităților competente din domeniul sănătății publice și al protecției mediului.

(4) Operatorul serviciului public de colectare a gunoiului de grajd este obligat să asigure continuitatea serviciului conform programului aprobat de autoritățile administrației publice locale, cu excepția cazurilor de forță majoră care vor fi menționate în contractul de delegare sau în hotărârea de dare în administrare a serviciului.

SECȚIUNEA a 3-a

Documentația tehnică

ART. 9

(1) Prezentul regulament stabilește documentația tehnică minimă pentru operatorul care asigură serviciul public de colectare a gunoiului de grajd.

(2) Regulamentul stabilește documentele necesare exploatării, precum și modul de întocmire, actualizare, păstrare și manipulare a acestor documente.

(3) Detalierea prevederilor prezentului regulament privind modul de întocmire, păstrare și reactualizare a evidenței tehnice se va face prin proceduri de exploatare specifice principalelor tipuri de utilaje și instalații.

ART. 10

(1) Operatorul va avea și va actualiza, în funcție de specificul activității de colectare a gunoiului de grajd, următoarele documente:

a) actele de proprietate sau contractul prin care s-a făcut delegarea gestiunii;

b) planul cadastral și situația terenurilor din aria de deservire;

c) planurile generale cu amplasarea construcțiilor și instalațiilor aflate în exploatare, actualizate cu toate modificările sau completările;

d) planurile clădirilor sau construcțiilor speciale, având notate toate modificările sau completările la zi;

e) cărțile tehnice ale construcțiilor;

f) documentația tehnică a utilajelor și instalațiilor și, după caz, autorizațiile de punere în funcțiune a acestora;

g) procese-verbale de constatare în timpul execuției și planurile de execuție ale părților de lucrări sau ale lucrărilor ascunse;

h) proiectele de execuție a lucrărilor, cuprinzând memoriile tehnice, breviarele de calcul, devizele pe obiecte, devizul general, planurile și schemele instalațiilor și rețelelor etc.;

i) documentele de recepție, preluare și terminare a lucrărilor cu:

1. procese-verbale de măsurători cantitative de execuție;

2. procese-verbale de verificări și probe, inclusiv probele de performanță și garanție, buletinele de verificări, analiză și încercări;

3. procese-verbale de realizare a indicatorilor tehnico- economici;
  4. procese-verbale de punere în funcțiune;
  5. lista echipamentelor montate în instalații, cu caracteristicile tehnice;
  6. procesele-verbale de preluare ca mijloc fix, în care se consemnează rezolvarea neconformităților și a remedierilor;
  7. documentele de aprobare a recepțiilor și de predare în exploatare;
- j) schemele de funcționare a instalațiilor, planurile de ansamblu, desenele de detaliu actualizate conform situației de pe teren, planurile de ansamblu și de detaliu ale fiecărui agregat și/sau ale fiecărei instalații, inclusiv planurile și cataloagele pieselor de schimb;
  - k) instrucțiunile producătorilor/furnizorilor de echipament sau ale organizației de montaj privind manipularea, exploatarea, întreținerea și repararea echipamentelor și instalațiilor, precum și cărțile/fișele tehnice ale echipamentelor principale ale instalațiilor;
  - l) normele generale și specifice de protecție a muncii aferente fiecărui echipament, fiecărei instalații sau fiecărei activități;
  - m) planurile de dotare și amplasare cu mijloace de stingere a incendiilor, planul de apărare a obiectivului în caz de incendiu, calamități sau alte situații excepționale;
  - n) regulamentul de organizare și funcționare și atribuțiile de serviciu pentru întreg personalul;
  - o) avizele și autorizațiile legale de funcționare pentru clădiri, laboratoare, instalații de măsură, inclusiv cele de protecție a mediului, obținute în condițiile legii;
  - p) inventarul instalațiilor și liniilor electrice conform instrucțiunilor în vigoare;
  - q) instrucțiuni privind accesul în incintă și instalații;

r) documentele referitoare la instruirea, examinarea și autorizarea personalului;

s) registre de control, de sesizări și reclamații, de dare și retragere din exploatare, de admitere la lucru etc.;

t) bilanțul de proiect și rezultatele bilanțurilor periodice întocmite conform prevederilor legale, inclusiv bilanțul de mediu.

(2) Documentațiile referitoare la construcții energetice se vor întocmi, completa și păstra conform normelor legale referitoare la "Cartea tehnică a construcției".

ART. 11

(1) Documentația de bază a lucrărilor și datele generale necesare exploatării, întocmită de operatorii economici specializați în proiectare, se predă titularului de investiție odată cu proiectul lucrării respective.

(2) Operatorii economici care au întocmit proiectele au obligația de a corecta toate planurile de execuție, în toate exemplarele în care s-au operat modificări pe parcursul execuției și, în final, să înlocuiască aceste planuri cu altele noi, originale, actualizate conform situației reale de pe teren, și să predea proiectul, inclusiv în format optoelectronic, împreună cu instrucțiunile necesare exploatării, întreținerii și reparării instalațiilor proiectate.

(3) Organizațiile de execuție și/sau montaj au obligația ca, odată cu predarea lucrărilor, să predea și schemele, planurile de situații și de execuție modificate conform situației de pe teren. În cazul în care nu s-au făcut modificări față de planurile inițiale, se va preda câte un exemplar din aceste planuri, având pe ele confirmarea că nu s-au făcut modificări în timpul execuției.

(4) În timpul execuției lucrărilor se interzic abaterile de la documentația întocmită de proiectant, fără avizul acestuia.

ART. 12

(1) Autoritățile administrației publice locale deținătoare de instalații care fac parte din sistemul public de public de colectare a gunoiului de grajd, precum și operatorii care au primit în gestiune delegată serviciul public de colectare, transport, depozitare și administrare a gunoiului de grajd, în totalitate sau numai unei activități componente ale acestuia, au obligația să-și

organizeze o arhivă tehnică pentru păstrarea documentelor de bază prevăzute la art. 10 alin. (1), organizată astfel încât să poată fi găsit orice document cu ușurință.

(2) La încheierea activității, operatorul va preda autorității administrației publice locale sau, după caz, asociației de dezvoltare comunitară, pe bază de proces-verbal, întreaga arhivă pe care și-a constituit-o, fiind interzisă păstrarea de către acesta a vreunui document original sau copie.

(3) Fiecare document va avea anexat un borderou în care se vor menționa:

- a) data întocmirii documentului;
- b) numărul de exemplare originale;
- c) calitatea celui care a întocmit documentul;
- d) numărul de copii executate;
- e) necesitatea copierii, numele, prenumele și calitatea celui care a primit copii ale documentului, numărul de copii primite și calitatea celui care a aprobat copierea;
- f) data fiecărei revizii sau actualizări;
- g) calitatea celui care a întocmit revizia/actualizarea și calitatea celui care a aprobat;
- h) data de la care documentul revizuit/actualizat a intrat în vigoare;
- i) lista persoanelor cărora li s-au distribuit copii de pe documentul revizuit/actualizat;
- j) lista persoanelor care au restituit la arhivă documentul primit anterior revizuirii/modificării.

SECȚIUNEA a 4-a

Îndatoririle personalului operativ

ART. 13

(1) Personalul de deservire operativă se compune din toți salariații care deservește construcțiile, instalațiile și echipamentele specifice destinate prestării serviciului public de depozitare a gunoiului de grajd având ca sarcină principală de serviciu supravegherea sau asigurarea funcționării în mod nemijlocit la un echipament sau utilaj, într-o instalație sau într-un ansamblu de instalații.

(2) Subordonarea pe linie operativă și tehnico-administrativă, precum și obligațiile, drepturile și responsabilitățile personalului de deservire operativă se trec în fișa postului și în procedurile operaționale.

(3) Locurile de muncă în care este necesară desfășurarea activității se stabilește de operator în procedurile proprii în funcție de:

- a) gradul de periculozitate a instalațiilor și a procesului tehnologic;
- b) gradul de automatizare a instalațiilor;
- c) gradul de siguranță necesar în asigurarea serviciului;
- d) necesitatea supravegherii instalațiilor și procesului tehnologic.

ART. 14

În timpul prestării serviciului personalul trebuie să asigure funcționarea instalațiilor, în conformitate cu regulamentele de exploatare, instrucțiunile/procedurile tehnice interne, graficele/diagramele de lucru și dispozițiile personalului ierarhic superior pe linie operativă sau tehnico-administrativă.

SECȚIUNEA a 5-a

Responsabilitățile administrațiilor locale

pentru implementarea Directivei 91/676/EEC privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole - transpusă

Art. 15

- Realizează și administrează platformele comunale de depozitare a gunoiului de grajd și coordonează realizarea platformelor individuale.
- Înființează serviciile publice comunale de gospodărire, manipulare și aplicare a gunoiului de grajd.
- Aplica reglementările de gospodărire, manipulare și aplicare a gunoiului de grajd.
- Participă la implementarea Programelor de acțiune și coordonează activitățile de realizare a măsurilor cuprinse în aceste planuri.

SECȚIUNEA a 6-a

Responsabilitățile fermelor și exploatațiilor agricole

pentru implementarea Directivei 91/676/EEC privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole - transpusă

Art. 16

- Se conformează prevederilor Codului de bune practici agricole și aplică prevederile Codului de bune practici de management ale fermei.
- Implementează programele de acțiune.
- Realizează spațiile de depozitare a gunoiului de grajd și a dejecțiilor lichide.
- Aplica reglementările de gospodărire, tratare, manipulare și aplicare a gunoiului de grajd și a dejecțiilor lichide.

CAP. II

Asigurarea serviciului public de colectare, transport, depozitare, administrare a gunoiului de grajd și condiții de funcționare

SECȚIUNEA 1

Colectarea și transportul gunoiului de grajd

ART. 17

Operatorul care colectează, transportă, tratează, stochează sau depozitează gunoiul de grajd trebuie să cunoască:

- a) tipul și cantitatea de gunoi de grajd care urmează să fie colectat și depozitat;
- b) cerințele tehnice generale;
- c) măsurile de precauție necesare;
- d) informațiile privind originea, destinația și tratarea gunoiului de grajd, precum și tipul și cantitatea de gunoi, date care trebuie prezentate, la cerere, autorităților competente.

ART. 18

Prestarea serviciului public de colectare a gunoiului de grajd trebuie realizată în astfel de condiții încât să se asigure:

- a) protejarea sănătății populației;
- b) protecția mediului înconjurător;
- c) menținerea curățeniei și crearea unei estetici corespunzătoare a localităților;
- d) conservarea resurselor naturale prin reducerea cantității de gunoi de grajd și reciclarea acestuia.

ART. 19

(1) Persoanele fizice și juridice producătoare de gunoi de grajd trebuie să realizeze activitatea de precollectare a materialelor inerte, potrivit specificului locului de producere a gunoiului, în condiții salubre.

(2) Deșeurile agricole, rezultate din amenajări în gospodării particulare care nu se asimilează cu fermele zootehnice, se neutralizează prin compostare în amenajări proprii, care nu poluează mediul și nu produc disconfort, amplasate la cel puțin 10 m de locuințe, în incinta gospodăriei sau sunt transportate la platforma de depozitare.

ART. 20

(1) Frațiunea biodegradabilă din deșeurile municipale și asimilabile acestora va fi colectată separat în containere sau recipiente special destinate acestui scop și vor fi transportate și predate la stația proprie de compostare sau la cea pentru care există un contract de depozitare și/sau compostare la care este arondată localitatea.

(2) În vederea realizării activității de colectare a deșeurilor inerte din gunoiul de grajd, operatorul care asigură activitatea de colectare și transport, va dota punctele de colectare cu recipiente de colectare.

ART. 21

(1) Operatorul împreună cu autoritatea administrației publice locale au obligația să identifice toți producătorii de deșuri, indiferent de natura acestor deșuri, și să acționeze în vederea creării facilităților necesare activității de precollectare și colectare.

(2) Autoritatea administrației publice locale instituie taxe speciale în cazul prestațiilor de care beneficiază producătorii de deșuri individuali fără contract și obligația acestora de a achita operatorului, contravaloarea serviciilor prestate pentru aceștia.

ART. 22

(1) Punctele de colectare vor fi dotate de către operatorul de colectare a gunoiului de grajd cu recipiente care să ofere selectarea celorlalte deșuri din gospodărie care sunt diferite de gunoiul de grajd, pentru a preveni amestecarea acestora cu fracția de gunoi de grajd și vor avea capacitatea de înmagazinare corelată cu numărul de utilizatori arondați și cu ritmicitatea de ridicare, asigurând condiții de acces ușor pentru autovehiculele destinate colectării.

(2) Operatorul va suplimenta capacitatea de înmagazinare, inclusiv prin mărirea numărului de recipiente sau containere, în cazul în care se dovedește că volumul acestora este insuficient.

(3) Menținerea în stare salubră, ventilarea, deratizarea, dezinfecția și dezinfecția punctelor de colectare revin persoanelor fizice și/sau juridice, în cazul în care acestea se află în spații aparținând utilizatorului.

(4) Platformele spațiilor necesare colectării gunoiului de grajd, care se vor

realiza prin grija autorităților administrației publice locale, vor fi în mod obligatoriu betonate sau asfaltate și, în cazul în care nu sunt asigurate condiții de scurgere a apei provenite din exfiltrații sau a celei meteorice, vor fi prevăzute cu rigole de preluare, racordate la cămine de colectare etanșe, care vor fi golite periodic prin grija operatorului.

(5) Operatorul va urmări starea de etanșeitate a căminelor de colectare, urmând a lua măsuri imediate pentru cele care s-au deteriorat.

ART. 23

(1) Colectarea gunoiului de grajd se efectuează folosindu-se doar autovehicule special echipate pentru transportul acestuia.

(2) Vehiculele vor fi încărcate astfel încât deșeurile să nu fie vizibile și să nu existe posibilitatea împrăștierii lor pe calea publică. Fiecărui vehicul i se va asigura personalul necesar pentru executarea operațiunilor specifice, în condiții de siguranță și de eficiență.

(3) Încărcarea gunoiului de grajd în autovehiculele transportatoare se face direct de la locul depozitării.

(4) Personalul care efectuează colectarea este obligat să manevreze astfel încât să nu se producă praf, zgomot sau să se răspândească deșeuri în afara autovehiculelor de transport.

(5) În cazul împrăștierii accidentale a gunoiului de grajd în timpul operațiunii de încărcare, personalul care execută colectarea este obligat să încarce întreaga cantitate de gunoi în autovehicul, astfel încât locul să rămână curat, fiind dotat corespunzător pentru această activitate.

(6) Personalul care execută colectarea este obligat să încarce în autovehicule întreaga cantitate de gunoi existentă la punctele de colectare, lăsând locul curat.

(7) În cazul în care în/lângă locul de colectare sunt depozitate și deșeuri din construcții, acestea vor fi colectate separat, după caz, înștiințând în scris utilizatorul despre acest fapt, precum și suma suplimentară pe care trebuie să o plătească pentru colectarea acelor deșeuri.

(8) Operatorul are obligația să colecteze toate anvelopele abandonate pe

domeniul public, inclusiv cele de la punctele de colectare a gunoiului de grajd, și să le predea persoanelor juridice care desfășoară activitatea de colectare a anvelopelor uzate sau celor care preiau responsabilitatea gestionării anvelopelor uzate de la persoanele juridice care introduc pe piață anvelope noi și/sau anvelope uzate destinate reutilizării, dacă acesta nu este autorizat pentru această activitate în condițiile legii.

ART. 24

(1) Transportul gunoiului de grajd se realizează numai de operatorul serviciului de colectare a gunoiului de grajd (în cazul în care nu este transportat chiar de producător cu mijloace proprii de transport), care trebuie să utilizeze autovehicule destinate acestui scop, acoperite și să nu permită împrăștierea deșeurilor sau a prafului, emanarea de noxe sau scurgeri de lichide în timpul transportului.

(2) Starea tehnică a autovehiculelor trebuie să fie corespunzătoare circulației pe drumurile publice, fără scurgeri de carburanți, lubrifianți sau lichide speciale, cu emisii reduse de noxe (zgomot și gaze de eșapament), și să prezinte o bună etanșeitate a benelor de încărcare.

(3) Autovehiculele care transportă gunoiul de grajd trebuie să aibă un aspect îngrijit și pot să fie personalizate cu sigla operatorului.

(4) Autovehiculele trebuie să aibă dimensiunile adaptate la condițiile de drum, structura localităților și structura arhitecturală a diferitelor clădiri, dotarea tehnică necesară pentru intervenție în cazul unor accidente sau defecțiuni apărute în timpul transportării deșeurilor de gunoi de grajd.

(5) Personalul operativ care deservește mijloacele auto trebuie să fie instruit pentru efectuarea transportului în condiții de siguranță, să dețină toate documentele de însoțire și să nu abandoneze deșeurile pe traseu.

(6) Pentru deplasare se vor folosi traseele cele mai scurte, cu cel mai redus risc pentru sănătatea populației și a mediului, care au fost aprobate de autoritățile administrației publice locale.

(7) Vehiculele vor fi întreținute astfel încât să corespundă scopului propus, benele vor fi spălate la cel mult două zile și vor fi dezinfectate săptămânal în interior și la exterior, conform normelor tehnice precizate de producător sau în actele normative în vigoare.

ART. 25

(1) În situația în care, ca urmare a execuției unor lucrări tehnico-edilitare aferente infrastructurii, este împiedicată utilizarea punctelor de colectare stabilite și/sau accesul autovehiculelor destinate transportului deșeurilor, operatorul, pe baza notificării transmise de autoritatea administrației publice locale, trebuie să anunțe utilizatorii cu cel puțin 5 zile înainte despre situația intervenită, durata acesteia, punctele de colectare care se utilizează în această perioadă și programul de colectare.

(3) În cazul apariției unor intemperii ce au ca efect întreruperea serviciului sau diminuarea cantităților contractate de la utilizatori, operatorul are obligația să anunțe această situație și să factureze numai cantitățile sau serviciile efectiv realizate.

ART. 26

Gunoii de grajd poate fi transportat către și dinspre platforma comunală în mai multe moduri. În cele ce urmează, sunt prezentate două opțiuni pentru colectarea și transportul gunoiiului de grajd.

(1)Transportul colectiv: Colectare din poartă în poartă - Descrierea sistemului:

Colectarea gunoiiului de grajd poate fi organizată de comună ca parte integrantă a programului de management al deșeurilor menajere. Aceasta poate fi de exemplu de forma door to door collection (săptămânală sau lunară) împreună cu alte reziduuri menajere organice.

Avantaje:

- nu necesită capacități mari de stocare a bălegarului la nivel de fermă;
- nu necesită efort direct din partea fermierului pentru transport;
- reducerea riscului de apariție a mirosului neplăcut și insectelor în apropierea locuințelor;
- se reduce considerabil riscul de scurgere și pierdere a nutrienților;
- poate și integrată în schema existentă de colectare a deșeurilor menajere.

Posibile inconveniente:

- cost ridicat pentru comunitate;
- calitate nesigură a materialelor colectate (risc de contaminare cu materiale anorganice);
- necesită pubele adecvate pentru fiecare gospodărie (de exemplu: pubele de plastic cu roți – 100 litri);

- problema dreptului de proprietate asupra gunoiului de grajd: materialele colectate devin proprietatea comunei; dacă cantitățile colectate nu sunt înregistrate nu există bază pentru redistribuirea compostului.

(2)Transportul individual - Descrierea sistemului:

Gunoiul de grajd și resturile menajere organice sunt transportate la platforma comunală de către fiecare fermier în parte după propria voință și/sau pe cheltuială proprie.

Avantaje:

- Cost colectiv redus pentru colectare;
- Fermierii aduc materialele în funcție de propria disponibilitate, dar în timpul orelor de funcționare a platformei;
- Redistribuirea compostului se poate face pe baza cantității de gunoi de grajd colectat;

Posibile inconveniente:

- Cost mai ridicat de transport pentru fermieri;
- Cost suplimentar de colectare a compostului de pe platformă pentru terenurile agricole;
- Necesită capacități importante de stocare la nivel de fermă;
- Risc crescut de pierdere a nutrienților la nivelul fermei;
- Este necesară supravegherea permanentă a platformei și înregistrarea cantităților intrate și ieșite.

ART. 27

Operatorii economici producători de deșuri de gunoi de grajd au următoarele obligații:

a) să adopte, încă de la faza de concepție și proiectare a unui produs, soluțiile și tehnologiile de eliminare sau de diminuare la minimum posibil a producerii deșeurilor;

b) să ia măsurile necesare de reducere la minimum a cantităților de deșuri rezultate din activitățile existente;

c) să nu amestece deșeurile periculoase cu deșuri nepericuloase;

d) să nu genereze fenomene de poluare prin descărcări necontrolate de deșuri în mediu;

e) să ia măsurile necesare astfel încât eliminarea deșeurilor să se facă în condiții de respectare a reglementărilor privind protecția populației, a mediului și a prezentului regulament;

f) să nu abandoneze deșeurile și să nu le depoziteze în locuri neautorizate;

g) să separe deșeurile înainte de colectare, în vederea valorificării sau eliminării acestora.

ART. 28

Operatorii care asigură activitatea de colectare și transport al deșeurilor au și următoarele obligații:

a) să dețină toate documentele necesare de însoțire a deșeurilor transportate, din care să rezulte utilizatorul/utilizatorii, destinatarul, locul de încărcare, locul de destinație și, după caz, cantitatea de deșeurii transportate și codificarea acestora conform legii;

b) să nu abandoneze deșeurii pe traseu și să le ridice în totalitate pe cele ale utilizatorilor sau pe cele existente pe traseul de colectare și transport;

c) să folosească traseele cele mai scurte și/sau cu cel mai redus risc pentru sănătatea populației și a mediului, care au fost aprobate de autoritățile administrației publice locale.

SECȚIUNEA a 2-a

Sortarea deșeurilor de gunoi de grajd

ART. 29

(1) Depozitele de stocare a materialelor inerte recuperate trebuie să fie autorizate de către autoritățile care gestionează problemele de protecție a mediului și de sănătate publică.

(2) Operatorul împreună cu autoritățile administrației publice locale vor lua măsuri pentru informarea, responsabilizarea, educarea și conștientizarea populației cu privire la necesitatea preselecției și valorificării materialelor inerte, prin toate mijloacele pe care le au la îndemână: mass-media scrisă și

audiovizuală, broșuri, afișe, inclusiv în școli.

ART. 30

(1) În cazul sistemelor de precolectare separată a deșeurilor majoritar organice, biodegradabile sau în urma unei acțiuni de selectare și separare a deșeurilor organice de alte deșeuri provenite din activitatea menajeră, acestea vor fi procesate în stații speciale de compostare.

(2) Deșeurile specifice, predominant vegetale, care provin din gospodăriile individuale ale populației, din parcuri și din piețe vor fi colectate separat și vor fi transportate la stațiile de compostare.

SECȚIUNEA a 3-a

Organizarea prelucrării și valorificării materiale a deșeurilor de gunoi de grajd

ART. 31

(1) Indiferent de natura deșeurilor, acestea vor fi supuse unui proces de prelucrare și valorificare materială.

(2) Metodele și tehnologiile de prelucrare a deșeurilor de gunoi de grajd trebuie să fie avizate din punct de vedere sanitar și de mediu.

ART. 32

(1) La neutralizarea prin compostare a deșeurilor organice biodegradabile se va evita prezența substanțelor toxice care pot polua solul, pe care se depune compostul. În acest scop, se asigură condiții de colectare separată a acestui tip de deșeuri.

(2) Apele exfiltrate, rezultate din procesul de compostare, se captează și se folosesc la umidificarea gunoiului de grajd din depozit.

SECȚIUNEA a 4-a

Depozitarea controlată a deșeurilor de gunoi de grajd

Reguli generale privind depozitarea și managementul efluenților și gunoiului de grajd

ART. 33

1. Îngrășămintele organice provenite din exploatațiile agro-zootehnice au o stare fizică și o compoziție foarte variată. Între producerea lor și momentul aplicării în sol ca îngrășământ, se pot produce pierderi mai mici sau mai mari de nutrienți, în special de azot, care conduc pe de o parte la diminuarea valorii lor agronomice și pe de altă parte la poluarea mediului, în special a apelor și aerului. Este necesar, prin urmare ca aceste subproduse să fie gestionate de așa manieră, încât aceste pierderi să fie pe cât posibil reduse la minim, cu păstrarea valorii lor fertilizante la parametrii inițiali.

2. Încă din stadiul de proiectare și construcție a depozitelor, bazinelor și incintelor pentru depozitarea îngrășămintelor organice se va acorda cea mai mare atenție prevenirii și protecției apelor și mediului împotriva poluării, prin următoarele măsuri:

- amplasarea în afara zonelor sensibile și departe de sursele de apă;
- capacitate de stocare suficientă;
- construcție corespunzătoare, care să înglobeze toate sistemele de siguranță și protecție;
- condiții de exploatare în siguranță, optime și eficiente;
- căi corespunzătoare de acces;
- protecție împotriva incendiilor;
- protecție împotriva eventualelor scurgeri din hidranți.

Dintre aceste măsuri, capacitatea de stocare este una dintre cele mai importante, ea depinzând de:

- tipul și mărimea lotului de animale, ținând cont de sistemul utilizat de organizare al fermei și calitatea managementului aplicat;
- durata perioadei de stocare;
- tipul de depozitare;
- metoda de manipulare și stocare a dejecțiilor;
- gradul de diluție a dejecțiilor datorită ploilor sau altor tipuri de ape.

3. Se recomandă o perioadă de stocare de 5 luni (23 - 24 săptămâni) atunci când se evaluează un risc de poluare în perioada de împrăștiere pe teren a dejecțiilor, ca urmare a creșterii debitelor de suprafață, sau a infiltrațiilor datorită unui drenaj intern rapid. În aceste circumstanțe, datorită perioadei mai lungi de stocare, solului i se dă posibilitatea de a se usca și prin urmare de a-i crește capacitatea de absorbție a nutrienților din îngrășămintele organice. Perioada de stocare mai îndelungată a dejecțiilor este benefică

arealelor cu/sau fără sisteme de drenaj, terenurilor în pantă, zonelor umede cu precipitații mai abundente, precum și arealelor din vecinătatea cursurilor de apă.

4. Depozitarea dejecțiilor în gropi (bazin) amenajate direct în pământ este inacceptabilă din mai multe motive, în primul rând ecologice. Cel mai grav fenomen este impregnarea în timp a solului din zonele învecinate bazinului, solul devine total impermeabil, se degradează, apa este reținută la suprafață, apar mlaștini și bălți pe suprafețe mari, apa freatică este poluată.

5. La amenajarea unui bazin de depozitare a dejecțiilor este obligatoriu să se impermeabilizeze total fundul acestuia prin acoperire cu folie de plastic, specială pentru acest scop.

6. Capacitatea de stocare necesară pentru dejecțiile produse de la fermele zootehnice, în diferite circumstanțe luate în calcul, se va stabili încă din faza de proiectare a noii ferme, sau de modernizare a celor vechi, ținând cont de numărul animalelor și de modul de transport al dejecțiilor către tancurile, bazinele și platformele de stocare.

7. Trebuie evitată diluția dejecțiilor, acolo unde este posibil, deoarece aceasta determină o valoare fertilizantă imprevizibilă și nevoia unor capacități de stocare mai mari. Totuși, în cazul în care se stochează și efluenții pluviali încărcăți cu dejecții (cazul celor colectați din rigolele și șanțurile din jurul platformelor exterioare de odihnă și furajare a animalelor și a platformelor de depozitare a gunoiului de grajd), este necesară o capacitate de stocare mai mare.

8. Stocarea efluenților de la platformele silozurilor este recomandat să se facă împreună cu dejecțiile lichide, caz în care se va lua în calcul și volumul efluenților de siloz la proiectarea capacităților de stocare.

9. Depozitarea dejecțiilor lichide trebuie să se facă în rezervoare etanșe, construite din materiale corespunzătoare, impermeabile și rezistente la coroziune, în caz contrar se pot produce fenomene de poluare.

10. În vederea realizării instalațiilor și spațiilor de depozitare este necesar să se respecte următoarele condiții:

- amplasamentul și zona în care se construiește se aleg în funcție de rețeaua hidrografică din vecinătate și de prezența pădurilor;
- spațiile de depozitare să fie situate în apropierea terenurilor agricole;

- capacitatea pentru depozitare să fie proiectată în funcție de numărul existent de animale;
- asigurarea unei etanșeități perfecte a spațiilor pentru depozitare, a instalațiilor, a rețelelor de pompare și mijloacelor de transport;
- materialele utilizate la construcție să fie corespunzătoare, iar instalațiile să fie fiabile și de calitate.

11. Amplasarea depozitelor de dejecții nu trebuie stabilită în apropierea unor ape de suprafață sau pe terenuri cu regim freatic de mică adâncime.

12. Se va evita alegerea amplasamentului în apropierea pădurilor, deoarece amoniacul degajat în atmosferă este deosebit de toxic pentru arbori, în special pentru speciile rășinoase. Riscul degradării și chiar al distrugerii pădurilor este accentuat de depunerile acide prin ploi, care sunt, de regulă, prezente tocmai în zonele unde există o concentrare mare a activităților de creștere a păsărilor și animalelor în sistem intensiv.

13. Depunerile acide prin precipitații, afectează negativ și apele de suprafață, cu efecte drastice asupra faunei și florei acvatice. În plus, în cazul apelor subterane, creșterea acidității acestora provoacă mobilizarea aluminiului și a unor metale grele, care depreciază caracteristicile de potabilitate ale apelor respective.

Reguli generale privind depozitarea gunoiului de grajd

ART. 34

1. La construcția depozitelor de bălegar solid se va avea în vedere ca acestea să aibă o bază din beton, să fie prevăzuți cu pereți de sprijin și sistem de colectare a efluenților, în special a celor ce se produc în timpul ploilor.

2. Depozitarea și păstrarea gunoiului de grajd este necesar să se facă în platforme special amenajate. În acest scop, platformele trebuie hidroizolate la pardoseală, construite din beton și prevăzute cu pereți de sprijin înalți de 2 metri, de asemenea hidroizolați, și cu praguri de reținere a efluentului și canale de scurgere a acestuia către un bazin de retenție.

3. Platformele trebuie să aibă o capacitate suficientă de stocare, să aibă cale de acces și să nu fie amplasate pe terenuri situate în apropierea cursurilor de apă sau cu apă freatică la mică adâncime. De asemenea, ele trebuie

amplasate la o distanță de cel puțin 50 m față de locuințe și sursele de apă potabilă.

4. Gunoiul se păstrează în aceste platforme îndesat, acoperit cu un strat de pământ de 15-20 cm grosime.

5. Pentru a se descompune, gunoiul trebuie să aibă o umiditate de 70-75%, altfel se usucă și mucegăiește. Înainte de a fi acoperit cu pământ, se udă cu must de gunoi, urină sau chiar cu apă pentru a-i asigura umiditatea necesară.

6. Pentru a-i îmbunătăți compoziția și pentru a reduce pierderile de azot, este recomandabil ca pe măsură ce se așează în platformă, să se presare peste el superfosfat în cantitate de 1-2% din masa gunoiului.

7. Depozitarea sau lăsarea gunoiului în grămezi pe câmp, chiar și pentru un timp relative scurt, este considerată o practică agricolă greșită. Acest fapt implică atât poluarea solului și apei prin scurgerile din gunoiul spălat de ploii, cât și irosirea și pierderea azotului pe care-l conține.

8. În cazul în care bălegarul este depozitat pe platforme, toți efluenții produși trebuie colectați în vederea stocării.

9. Cantitatea de bălegar de la fermă trebuie calculată pentru fiecare condiție în parte. Cerința privind aria platformei, se stabilește în funcție de perioada de stocare. Înălțimea de depozitare a gunoiului pe platformă nu trebuie să depășească 1,2 m, lățimea platformei nu trebuie să fie mai mare de 8 m iar lungimea este variabilă în funcție de cantitatea de gunoi rezultată. Înălțimea pereților trebuie să fie de 1,5 m, pentru a se crea o zonă liberă de 300 mm între nivelul dejecțiilor și partea superioară a peretelui. Fundul platformei trebuie să aibă o înclinare de cca 2 - 3 % spre una din marginile platformei, unde se amplasează într-o săpătură un bazin de colectare a mustului de gunoi rezultat în timpul fermentării. Bazinul de colectare trebuie astfel poziționat încât, atunci când este plin, partea de sus a lichidului să fie la cel puțin 0,7 - 1 m sub punctul cel mai de jos al platformei.

10. Capacitatea bazinului de colectare se stabilește în funcție de capacitatea platformei și de ritmul de evacuare a mustului de gunoi (o dată sau de mai multe ori pe an). În general, se poate aproxima un necesar de 4 - 5 mc pentru fiecare 100 t gunoi proaspăt. Dacă evacuarea se face de mai multe ori pe an capacitatea proiectată se reduce în mod corespunzător. Pentru a preveni ca odată cu scurgerea mustului de gunoi să fie introduse în bazinul de colectare

paie și alte resturi vegetale, se recomandă ca înaintea bazinului de colectare să fie construită o groapă de limpezire cu o capacitate de cca 0,5 m³, din care se curăță cât mai des resturile solide. Atât bazinul cât și groapa de limpezire trebuie să aibă pereții impermeabilizați.

11. În cazul unor solicitări de proiectare pentru spații de depozitare noi sau modernizate, trebuie luate în considerare toate cerințele relevante prevăzute în standardele de construcție și de prevenirea poluării, conținute în normativele și reglementările în vigoare.

Tipuri de sisteme de depozitare a gunoiului de grajd

ART. 35

Există o gamă largă de sisteme de depozitare și compostare eficientă și sigură a gunoiului de grajd și a reziduurilor menajere organice în gospodărie, de la cele elementare și ieftine până la sofisticate și mai scumpe. Având în vedere diversitatea condițiilor naturale și economice și a sistemelor de fermă existente, este evident faptul că nici un singur sistem nu va fi cel ideal în toate situațiile.

În afară de asigurarea capacității necesare pentru depozitarea gunoiului de grajd și a reziduurilor organice pe perioada când împrăștierea este interzisă, toate amenajările trebuie să îndeplinească următoarele condiții generale:

- toate sistemele trebuie să protejeze solul, apa subterană și apa de suprafață împotriva infiltrațiilor nutrienților și împotriva scurgerilor de efluenți.
- uscarea excesivă a grămezii trebuie evitată pe cât posibil prin protejarea materialelor împotriva razelor directe ale soarelui.
- toate sistemele trebuie să permită răsturnarea materialelor la intervale regulate pentru înlesnirea proceselor de compostare; trebuie să existe suficient spațiu pentru dispunerea și răsturnarea grămezilor de compost.
- toate sistemele trebuie instalate departe de apele de suprafață, fântâni și alte zone sensibile; distanța minimă depinde de tipul de sistem de depozitare.
- toate sistemele ce pot produce scurgeri de lichide, în special în timpul căderii precipitațiilor trebuie echipate cu un bazin de colectare a materialelor lichide.
- este de preferat ca spațiile de depozitare să fie dotate cu acoperiș pentru a evita spălarea materialelor de către ploile abundente.

Pentru atingerea unor temperaturi de compostare suficient de mari pentru a distruge paraziții, bacteriile și semințele de buruieni, grămada de material de compostat trebuie să fie de cel puțin 1 metru înălțime. Altfel, căldura generată în etapele inițiale se va disipa rapid înainte ca grămada să atingă

temperaturi suficient de mari. Din motive practice, și pentru a menține o bună aeratie, înălțimea grămezii nu trebuie să depășească 1,5 m.

ART. 36

Depozitarea deșeurilor de tip gunoi de grajd este permisă numai în locuri speciale, amenajate conform legislației și normelor tehnice în vigoare, și numai după obținerea acordurilor și avizelor prevăzute de legislația privind protecția și conservarea mediului, igiena și sănătatea populației.

ART. 37

Operatorul care tratează, stochează sau depozitează deșuri de gunoi de grajd în depozite, trebuie să dețină autorizație eliberată de autoritatea competentă, care să prevadă cel puțin:

a) tipul și cantitatea de deșuri care urmează să fie depozitate și folosite după maturarea acestora;

b) cerințele tehnice generale;

c) măsurile de precauție necesare;

d) informațiile privind originea, destinația și tratarea deșeurilor, precum și tipul și cantitatea de deșuri.

ART. 38

Următoarele deșuri nu sunt acceptate în vederea depozitării:

a) deșuri lichide;

b) deșuri care, în condițiile existente în depozit, sunt explozive, corozive, oxidante, inflamabile sau puternic inflamabile;

c) deșeurile provenind din spitale sau alte medii clinice, medicale sau veterinare, care sunt definite ca infecțioase conform normativelor în vigoare;

d) anvelope uzate întregi, cu excepția anvelopelor utilizate ca material de construcție în depozit;

e) orice alt tip de deșuri care nu îndeplinesc criteriile de acceptare stabilite în prezentul regulament și în actele normative în vigoare.

ART. 39

(1) Depozitele pentru deșeurile de gunoi de grajd se amplasează și funcționează conform Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și Planului național de gestionare a deșeurilor, aprobate potrivit legii, conform Directivei 91/676/ EEC transpusă în legislația românească prin H.G. nr. 964/2000, care a aprobat Planul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole și a Programului de acțiune pentru zonele vulnerabile la nitrați aprobat prin Decizia nr. 21130/DC/14.10.2010.

(2) Operatorul serviciului de colectare a gunoiului de grajd care prestează activități de colectare și transport al gunoiului de grajd, va depune aceste deșeuri numai la depozitele aparținând autorităților administrației publice locale sau județene, după caz, indicate în acordul/autorizația de mediu, conform hotărârii de dare în administrare a serviciului de colectare a gunoiului de grajd sau contractului de delegare a gestiunii serviciului de colectare a gunoiului de grajd.

ART. 40

(1) Pentru a putea fi depozitate, deșeurile trebuie să îndeplinească condițiile necesare acceptării acestora în depozitele autorizate. Condițiile de acceptare se stabilesc de operatorul care administrează depozitul, în conformitate cu dispozițiile actelor normative în vigoare.

(2) Operatorii care administrează depozitele de deșeuri trebuie să stabilească criteriile de acceptare a deșeurilor într-o anumită categorie de depozit pe baza analizei:

a) măsurilor necesare pentru protecția mediului și în special a apelor subterane și a apelor de suprafață;

b) asigurării funcționării sistemelor de protecție a mediului, în special cele de impermeabilizare și de tratare a levigatului;

c) protejării proceselor avute în vedere pentru stabilizarea deșeurilor în interiorul rampei;

d) protecției împotriva pericolelor pentru sănătatea umană.

(3) Criteriile de acceptabilitate bazate pe proprietățile deșeurilor

trebuie să cuprindă:

- a) cerințe referitoare la cunoașterea compoziției totale;
- b) limitări ale conținutului în materie organică al deșeurilor;
- c) cerințe sau limitări privind gradul de biodegradabilitate a componentelor deșeurilor organice;
- d) limitări ale cantității de componente specificați, posibil dăunători/periculoși;
- e) limitări ale nivelului potențial și estimat al levigatului în cazul anumitor componente, posibil dăunători/periculoși;
- f) proprietăți ecotoxicologice ale deșeurilor și ale levigatului rezultat.

ART. 41

(1) În vederea depozitării deșeurilor de gunoi de grajd la depozitele autorizate, operatorul care prestează activitatea de transport a deșeurilor trebuie să aibă documentele necesare din care să reiasă că deșeurile respective pot fi acceptate pentru depozitare în conformitate cu condițiile stabilite de operatorul care administrează depozitul de deșeuri și că deșeurile respective îndeplinesc criteriile de acceptare stabilite în prezentul regulament și în actele cu caracter normativ în vigoare.

(1) Operatorii care realizează activitatea de colectare și transport al deșeurilor trebuie să aibă o evidență strictă pe utilizatori a deșeurilor pe care le colectează și să întocmească documentele necesare prin care să ateste compoziția deșeurii transportat.

Cerințe privind construcția facilităților pentru stocarea gunoiului de grajd în gospodării

ART. 42

Conform recensământului agricol din 2002, România are peste 4 milioane de ferme individuale, fiecare cultivând în medie o suprafață de 1,8 ha, și deținând 2 vaci, 2,6 porci și 11,3 oi. În ciuda dimensiunilor foarte mici, fermele mici reprezintă mai mult de jumătate din suprafața agricolă a țării și un procent chiar mai mare din efectivul de animale pe țară. În timp ce

complexele de animale și fermele de dimensiuni medii sunt situate adesea în câmp departe de centrele satelor, multe ferme mici sunt localizate în vecinătatea satelor sau a drumurilor principale. Pentru prezentul regulament, au fost definite ca gospodării, unitățile agricole familiale de mici dimensiuni ce cultivă o suprafață restrânsă de teren (cca 2ha sau mai puțin) și care dețin un număr mic de animale (max. 5 UVM), în general vite, porci, oi și păsări. Conform legislației actuale, aceste ferme nu necesită autorizație de funcționare. Agricultură este principala activitate economică a gospodăriei sau constituie un venit complementar. În mod obișnuit, animalele sunt ținute în preajma casei, în timp ce terenurile agricole se află în vecinătatea satului. Dotarea cu echipamente agricole, în general, este limitată, caii fiind folosiți încă pentru tracțiune și efectuarea lucrărilor agricole în câmp. În prezent, gospodăriile asigură doar necesarul de hrană al membrilor gospodăriei, profitul fiind limitat sau inexistent pentru eventualele investiții în sectorul agricol. De cele mai multe ori fermierii sunt în incapacitatea de a-și cultiva propriul teren prin forțe proprii, astfel că sunt obligați să apeleze la servicii contra cost pentru efectuarea diferitelor lucrări agricole. În general, fermierii care dețin gospodăriile nu au cunoștințe în ceea ce privește modul de depozitare, managementul și aplicarea gunoiului de grajd pe terenurile agricole. De asemenea, nu sunt utilizate îngrășămintele minerale și erbicidele datorită resurselor financiare limitate și a tradiției în acest sens.

ART. 43

Stabulația animalelor și tipul de gunoi de grajd

De regulă, bălegarul animalier, în funcție de consistența, forma și conținutul său de apă, este gestionat și administrat în diferite forme: solidă (> 15% materie uscată), semilichidă (5-10% materie uscată) și lichidă (< 5% materie uscată). În gospodăriile din România, bălegarul animalier produs este de consistență solidă și este adesea amestecat cu alte tipuri de materiale organice reziduale, cum ar fi, de exemplu cele menajere.

ART. 44

Bălegarul animalier și deșeurile menajere: câștig sau pierdere

Termenul “deșeu” poate fi definit ca “orice substanță de care deținătorul vrea să scape fără cheltuială sau chiar contra cost”.

Gunoiul de grajd este un produs secundar al activităților gospodărești, are valoare agronomică, deci poate fi utilizat ca îngrășământ organic pe terenurile agricole, dar în același timp poate constitui și materie primă pentru producția de biogaz. Gospodăriile ce nu dețin teren agricol nu pot valorifica bălegarul animalier ca îngrășământ organic, motiv pentru care sunt dispuși să-l înstrăineze. În această situație sunt gospodăriile amplasate

În vecinătatea orașelor, complexele de creștere a animalelor ce nu dispun de un sistem de gestionare a gunoiului de grajd produs. În aceste cazuri, este foarte important să se amenajeze sisteme de evacuare a materialelor organice reziduale pe terenurile agricole unde pot fi utilizate în scopul îmbunătățirii sau menținerii stării de fertilitate a solului. În general, locuitorii zonelor rurale din România au în gospodărie cel puțin o grădină de legume și teren agricol pe care gunoiul de grajd și compostul poate fi eliminat pentru a fi valorificat ca îngrășământ organic. Pentru aceștia, bălegarul animalier are o valoare intrinsecă determinată de prezența în componența acestora a unor conținuturi ridicate de nutrienți necesari creșterii și dezvoltării plantelor de cultură. Conținuturile ridicate de nutrienți din componența bălegarului animalier îi conferă acestuia valoare agronomică și deci posibilitatea de a substitui eventual necesarul de îngrășăminte minerale, care după cum se știe sunt costisitoare.

Depozitarea gunoiului de grajd în gospodării individuale - Aspecte privind locația

ART. 45

În vederea alegerii unui amplasament adecvat pentru spațiul de depozitare a gunoiului de grajd se au în vedere în primul rând accesibilitatea și distanța față de grajduri și locuință, pentru asigurarea unei gestionări eficiente și confortabile a materialului organic rezidual, cu risc minim atât pentru fermier cât și pentru vecini. Spațiul de depozitare trebuie așezat pe o suprafață orizontală sau cvasi-orizontală, de preferință joasă. Când este situat la baza unei pante, apa scursă de pe urma precipitațiilor trebuie deviată la o anumită distanță de zona de depozitare. Dacă spațiul de depozitare este prevăzut cu acoperiș, apa scursă de pe acesta trebuie direcționată la o anumită distanță de gunoiul de grajd, în scopul protejării bălegarului de umezirea excesivă și de prevenirea contaminării corpurilor de apă din imediata apropiere. Spațiul de depozitare trebuie amenajat la anumite distanțe de canale, râuri, iazuri sau alte corpuri de apă și la o distanță de minim 30 m față de fântânile de suprafață. Înainte de stabilirea locației, proprietarul trebuie să analizeze modul de curgere pe parcelă și să se asigure că instalează adăpostul(platforma) pentru depozitarea bălegarului în aval de fântâni. Dacă substratul este constituit dintr-un sol nisipos sau orice alt material cu permeabilitate ridicată, se aplică pe acesta un strat gros de argilă compactă pentru a evita infiltrațiile. În mod ideal, locul de depozitare va avea baza din material impermeabil cum ar fi o placă de beton

sau un pat impermeabil-HDPE. O podea de beton sau orice alt material impermeabil cu durabilitate ridicată va reduce la minim infiltrația și va oferi o suprafață ideală pentru evacuarea sau acumularea cu ușurință a bălegarului. Lichidele drenate din grămadă, dacă există, trebuie colectate și reintroduse ulterior în grămadă. O bandă permanentă de vegetație de cel puțin 2 sau 3 metri lățime trebuie menținută în jurul amenajării pentru captarea și absorbția lichidelor scurse din zona de depozitare. În jurul spațiului de depozitare se pot planta tufe și arbuști în scop decorativ, dar și pentru a evita expunerea grămezii la lumina solară și protecția împotriva vântului (uscarea excesivă).

Igiena: mirosul neplăcut și insectele

ART. 46

Pentru ca gunoiul de grajd să nu producă mirosuri neplăcute sau de durată, și nu constituie sursă pentru prezența insectelor sau altor specii de animale sunt necesare următoarele măsuri generale:

- adăugarea de compost maturat peste fiecare nouă încărcătură de material proaspăt într-o proporție de circa 1 la 4;
- amestecarea diverselor tipuri de materiale (gunoi de grajd, resturi menajere, vegetale, fragmente de lemn) pentru obținerea unui raport C:N favorabil și a unei consistențe solide dar cu greutate mică;
- produsele gătite sau alte materiale ce pot atrage muște trebuie acoperite imediat cu alte materiale pentru a împiedica muștele de a depune ouă;
- aerarea suficientă a grămezii pentru evitarea fermentației anaerobe, de exemplu prin așezarea la bază a unui strat de vreascuri sau alte materiale lemnoase;
- orice scurgere trebuie colectată și reintrodusă în grămadă sau aplicată ca îngrășământ organic pe terenurile învecinate.

SECȚIUNEA a 5-a

Înființarea depozitelor de gunoi de grajd și administrarea acestora

ART. 47

(1) Autoritățile administrației publice locale în coordonarea cărora funcționează serviciul de colectare și depozitare a gunoiului de grajd, stabilesc și aprobă strategia de dezvoltare a acestuia.

(2) Amplasarea și înființarea unui depozit de deșuri indiferent de natura acestuia se face ținând seama de prevederile următoare:

- ~~Strategia națională de gestionare a deșeurilor și Planul național de gestionare a deșeurilor~~, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.470/2004;
- planul regional de gestionare a deșeurilor; cu luarea în considerare a oricărei modificări sau completări ulterioare.
- H.G. nr. 964/2000, care a transpus în legislația românească Directiva 91/676/EEC prin care s-a aprobat Planul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole.
- O.M. MMDD/MADR nr. 1552/743/2008 publicat în MO nr. 851/18.12.2008 pentru aprobarea listei localităților pe județe unde există surse de nitrați din activități agricole.
- Decizia nr. 21130/DC/14.10.2010, a Comisiei Interministeriale pentru aplicarea Planului de Acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, a aprobat Programul de acțiune pentru zonele vulnerabile la nitrați.
- Ordin nr. 1270 din 30.11.2005 privind aprobarea Codului de bune practice agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 224 din 13.03.2006, cu luarea în considerare a oricărei modificări sau completări ulterioare.

(3) Depozitul comunal de gunoi de grajd trebuie să deservească locuitorii orașului Ștefănești, iar la construirea acestuia se va avea la bază abordarea regională a gestiunii deșeurilor de acest tip.

(3) Depozitele de deșuri de gunoi de grajd se înființează sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităților administrației publice locale. Consiliile locale și/sau județene, iau măsurile necesare pentru construirea depozitelor de deșuri numai pe terenurile aparținând domeniului public sau privat al acestora.

(4) Depozitul de gunoi de grajd este realizat pe amplasamentul situate la aproximativ 1000m de centrul localității, folosită anterior ca loc de depozitare necontrolată a gunoiului menajer și unde sunt întrunite mai multe din condițiile impuse pentru amenajare.

ART. 48

(1) Depozitele de deșuri, stațiile de compostare a deșeurilor organice și

biodegradabile trebuie proiectate, construite și administrate astfel încât să se realizeze condiții de împiedicare a eliminării și diseminării poluanților în mediul natural: sol, ape de suprafață, ape subterane, aer sau în mediul urban.

(2) La depozitare vor fi îndeplinite următoarele condiții:

a) prevederea și respectarea metodelor și tehnicilor adecvate de asigurare a deșeurilor;

b) în cursul operațiunilor de depozitare, autovehiculele de transport a deșeurilor vor circula numai pe drumurile interioare amenajate ale depozitului. Dacă accesul autovehiculelor de transport pe suprafața deșeurilor nu poate fi evitat în mod temporar, se asigură condiții de spălare și dezinfectare a exteriorului autovehiculelor la ieșirea din depozit;

c) pe perioada exploatării depozitului se aplică măsuri de combatere a insectelor și rozătoarelor prin dezinsecție și deratizare;

d) organizarea depozitului va asigura protecția sănătății populației în general, protecția sănătății personalului și protecția mediului; se acordă atenție deosebită împrejmuirii și perdelelor de protecție.

(3) În instalațiile de compostare a deșeurilor organice biodegradabile se va evita prezența substanțelor toxice care pot polua solul, pe care se depune compostul. În acest scop, se asigură condiții de colectare separată a acestui tip de deșeuri. Apele exfiltrate rezultate din procesul de compostare se captează și se vor folosi potrivit prezentului regulament.

ART. 49

(1) Depozitul de deșeuri de gunoi de grajd poate fi administrat numai după autorizare conform legislației în vigoare și numai atunci când caracteristicile amplasamentului în ceea ce privește cerințele legate de înființarea depozitului sau măsurile de remediere care trebuie luate indică faptul că depozitul respectiv nu prezintă un risc important pentru mediu.

(2) La înființarea depozitelor de deșeuri de gunoi de grajd se va ține cont de:

a) distanțele de la perimetrul depozitului de deșeuri la zonele de locuit și de agrement, cursuri de apă, ape stătătoare și la alte zone rurale sau urbane;

b) existența unor ape subterane, de coastă sau zone naturale protejate în regiune;

c) condițiile geologice și hidrogeologice din zona respectivă;

d) riscul producerii de inundații, tasări, alunecări de teren sau avalanșe;

e) protecția naturii și a patrimoniului cultural din regiune.

(3) La proiectarea și realizarea depozitului de deșuri se vor avea în vedere condițiile meteorologice, luându-se măsurile adecvate pentru:

a) controlul apei provenite din precipitații care intră pe teritoriul depozitului;

b) evitarea pătrunderii apei de suprafață și/sau a apelor subterane în deșeurile depozitate;

c) colectarea apei contaminate și a levigatului, dacă în urma unei evaluări bazate pe analizarea amplasamentului depozitului și a deșeurilor care urmează să fie depozitate se stabilește că acestea prezintă un pericol potențial pentru mediu;

d) tratarea apei contaminate și a levigatului colectat din depozit conform standardelor adecvate necesare pentru evacuarea acestora. Această prevedere nu se aplică depozitelor pentru deșuri inerte.

(4) Depozitul trebuie amplasat și proiectat astfel încât să corespundă condițiilor necesare pentru prevenirea poluării solului, a apelor subterane sau a apelor de suprafață și să asigure o colectare eficientă a levigatului.

(5) Protejarea solului, a apelor subterane și a apei de suprafață pe perioada exploatării se realizează prin combinarea unei bariere geologice cu o impermeabilizare a bazei rampei.

(6) Bariera geologică trebuie să aibă o capacitate de atenuare suficientă pentru a preveni riscul potențial pe care depozitul îl poate prezenta pentru sol și pentru apele subterane.

(7) Sistemul de colectare a levigatului și de etanșeizare trebuie să garanteze faptul că acumularea de levigat de la baza rampei de gunoi este

menținută la nivelul minim posibil.

Tehnologii de tratare și manipulare a gunoiului de grajd - Obiectivele sistemelor de tratare și tehnologii alternative

ART. 50

Sistemele de tratare a bălegarului animalier au apărut în timp în scopul valorificării din punct de vedere agronomic a materialelor organice reziduale și pentru a evita poluarea celor mai importante resurse: solul, aerul, apa. După cum se știe materialele organice reziduale de tipul bălegarului animalier conțin pe lângă nutrienții necesari creșterii și dezvoltării plantelor de cultură și elemente potențial toxice, care se pot acumula în sol în concentrații care depășesc limitele de alertă și care pot fi spălate în apele freatică și de suprafață sau volatilizate în atmosferă, afectând în sens negativ calitatea mediului ambiant. Mirosurile neplăcute, volatilizarea azotului în formă amoniacală, eliberarea hidrogenului sulfurat, a metanului și a altor gaze toxice sunt câteva din problemele majore care apar în urma depozitării unor cantități uriașe de materiale organice reziduale de tipul bălegarului animalier. Sistemele de tratare a bălegarului animalier sunt selectate în funcție de capacitatea lor de a asigura protecția solului, apei, aerului, cele mai importante resurse ale mediului ambiant.

Considerații privind calitatea apei

ART. 51

Constituenții bălegarului animalier cum ar fi materia organică, nutrienții, azotul, fosforul, agenții patogeni și metalele grele pot afecta în sens negativ calitatea apelor de suprafață, astfel că prin tratare parte din aceștia sunt eliminați.

ART. 52

Materia organică

Materia organică reprezintă suportul metabolismului microorganismelor aerobe sau anaerobe. În momentul descărcării bălegarului animalier în corpurile de apă este intensificată creșterea și dezvoltarea microorganismelor cu un consum ridicat al oxigenului din apă fiind favorizată astfel apariția condițiilor anaerobe. Testele pentru determinarea necesarului de oxigen biochimic și chimic sunt analize standard ale apelor uzate care măsoară nivelul necesarului de oxigen. Legislația americană prevede respectarea unor limite în care trebuie să se încadreze cei doi parametri, care este greu de respectat în cadrul sistemelor de tratare a

reziduurilor animaliere. Din acest motiv este interzisă descărcarea reziduurilor animaliere în corpurile de apă, metoda frecvent utilizată pentru eliminarea acestora fiind aplicarea ca îngrășăminte organice pe terenurile agricole.

ART. 53

Nutrienții

Nutrienții cei mai importanți care se regăsesc în reziduurile animaliere sunt azotul și fosforul. Este recunoscut faptul că bălegarul animalier conține cantități importante de azot și fosfor, motiv pentru care este recomandată utilizarea în agricultură ca îngrășământ organic. În acest scop au fost elaborate legislații care recomandă ca azotul și fosforul din bălegarul animalier să fie aplicat pe terenurile agricole în doze agronomice, astfel încât să fie prevenită acumularea unor cantități excesive în sol și transferarea în corpurile de apă prin scurgeri de suprafață sau infiltrație în apa freatică. Dacă nu există teren suficient pentru aplicarea dozelor agronomice de azot și fosfor provenit din bălegarul animalier este necesară utilizarea unor tehnologii alternative în cadrul sistemelor de tratare pentru reducerea conținuturilor acestor elemente în materialul organic rezidual.

ART. 54

Efluenții

Proveniți în urma proceselor de tratare biologică, de exemplu, conțin cantități ridicate de fosfați, amoniac și azot datorită preluării limitate de către microorganisme a acestor constituenți, fiind necesară utilizarea unor tehnologii alternative de diminuare a concentrațiilor acestor componenți în materialul organic rezidual.

ART. 55

Azotul

Procesele de nitrificare, adică de conversie a azotului în nitrat constituie o componentă importantă a sistemelor de management al nutrienților. Intensificarea proceselor de oxidare azotului din bălegarul animalier poate avea ca efect reducerea pierderii acestuia prin volatilizare. Azotul poate fi eliminat prin denitrificare, adică transformarea nitratului în azot gazos în condiții anaerobe. Prin urmare azotul din bălegar poate fi oxidat și transformat în nitrat utilizând diferite tehnici de aerare.

ART. 56

Fosforul

În general dozele agronomice de aplicare a bălegarului animalier pe terenurile agricole sunt limitate datorită datorită posibilelor acumulări în cantități excesive ale fosforului în sol. De aceea sunt necesare procese de tratare a bălegarului animalier prin care concentrațiile de fosfor să fie diminuate pentru a preveni poluarea solului și a apei în mod special. Unul din procedeele utilizate pentru eliminarea fosfaților din apele uzate constă în precipitarea chimică utilizând ioni metalici multivalenți cum ar fi, fierul, aluminiul sau calciul.

ART. 57

Agenții patogeni

Bălegarul animalier constituie o sursă importantă de agenți patogeni pentru om, respectiv animal. Printre aceștia amintim escherichia coli (E. Coli), salmonella, giardia, campylobacter, cyptosporidium parvum (C. parvum), care pot fi transferați cu ușurință în organismele umane și animale. Prezența agenților patogeni în bălegarul animalier după ce acesta a fost supus proceselor de tratare depinde de durata de expunere la aer sau lumina solară în timpul derulării procedeelelor de tratare.

ART. 58

Metalele grele

De regulă, metalele grele sunt prezente în cantități ridicate în toate tipurile de materiale organice reziduale de consistență solidă sau lichidă. De aceea sunt necesare tehnologii alternative pentru a elimina în mod selectiv aceste elemente dacă acestea se regăsesc în concentrații care depășesc limitele de alertă.

Considerații privind calitatea aerului

ART. 59

Mirosurile neplăcute și gazele emanate în timpul stocării și tratării bălegarului animalier constituie o problemă deosebit de importantă. Degajarea unor gaze periculoase poate fi diminuată dacă în timpul procesului de tratare a bălegarului această grămadă este acoperită. Diminuarea emisiei de gaze nocive în condiții anaerobe poate fi ulterior supusă proceselor de tratare în condiții aerobe și obținerea produșilor finali, cum ar fi nitrații, sulfatii și dioxidul de carbon. Studiile efectuate au evidențiat faptul că acumularea unor cantități crescânde de material organic rezidual în bazinele de stocare determină intensificarea mirosurilor neplăcute. De aceea se recomandă ca structura de depozitare a bălegarului să fie aerată la partea superioară cu echipamente speciale sau să se utilizeze sisteme speciale de

producere a aerului comprimat care este apoi transmis prin difuzie în interiorul grămezii. Trebuie avut în vedere însă, că procesele de aerare a materialului organic rezidual în interiorul structurii de depozitare pot avea efecte secundare în sensul concentrațiilor amoniacale degajate prin volatilizare. De aceea se recomandă o intensitate a aerării care să acopere o dată și jumătate sau de două ori necesarul de oxigen chimic pentru transformarea azotului amoniacal în azot nitric și care de asemenea poate reduce emisiile de gaze toxice cum ar fi metanul, amoniacul și hidrogenul sulfurat. Azotul nitric poate fi apoi transformat în condiții anaerobe în azot gazos ca urmare a acțiunii microorganismelor.

Exploatarea și întreținerea platformei comunale de gunoi de grajd

ART. 60

Exploatarea platformei de gunoi trebuie să se afle strict sub control pentru siguranța că:

- în compost nu ajung materiale periculoase;
- la realizarea compostului sunt folosite numai materiale corespunzătoare;
- materialele sunt aduse numai de persoane autorizate și în cantități aprobate;
- depozitarea și procesarea materialelor organice se realizează într-un mod sistematic pe principiul primul intrat, primul ieșit;
- prezența unor cantități mari de bălegar și alte reziduuri organice nu produce disconfort sau riscuri pentru lucrătorii de pe platformă, vizitatorilor sau celor din vecinătate;
- platforma nu prezintă nici un pericol pentru apa subterană, apa de suprafață sau alte componente ale mediului;
- materialul compostat este redistribuit utilizatorilor într-un mod corect, de exemplu în funcție de cantitatea de gunoi de grajd depus.

În practică aceasta înseamnă că regulile de funcționare ce trebuie trasate sunt legate de orele de funcționare, cantitățile și tipurile de materiale acceptate etc, de faptul că accesul poate fi permis numai în prezența operatorului, de necesitatea ținerii unui registru de intrări și ieșiri.

Principii de bază pentru tratarea gunoiului de grajd

ART. 61

Tehnologiile de tratare a bălegarului animalier au ca scop principal reducerea pierderilor compușilor nitrici obținuți în urma nitrificării în apele

freatice și a compușilor amoniacali prin volatilizare în atmosfera mediului ambiant, eliberarea nutrienților în forme accesibile în sol și apoi în plantele de cultură, reducerea concentrațiilor diferitelor elemente potențial toxice și nu în ultimul rând reducerea mirosurilor neplăcute. Vor fi prezentate studii de caz realizate în diferite areale.

Eliminarea materialului în formă solidă din bălegarul animalier

ART. 62

Prima operațiune realizată după colectarea gunoiului de grajd o constituie separarea fracțiunii solide din materialul organic rezidual. Este important ca operațiunea de aerare a bălegarului animalier colectat, să fie eficientă și întregul material să beneficieze de prezența condițiilor aerobe care favorizează intensificarea activității microorganismelor sub acțiunea cărora materia organică este descompusă, având loc transformarea azotului în formă nitrică, evitându-se formarea compușilor amoniacali care se degajează prin volatilizare afectând în sens negativ atmosfera mediului ambiant.

Compostarea

ART. 63

Materialul organic rezidual obținut în urma procesului de aerare este supus, de regulă procesului de compostare. Compostarea este un proces care se desfășoară în condiții aerobe și care are ca scop stabilizarea materiei organice parte componentă importantă a bălegarului animalier. Este cel mai important proces de reciclare prin care materialul organic rezidual poate fi încorporat în solurile agricole ca îngrășământ organic punând la dispoziția plantelor de cultură elementele nutritive în forme accesibile. Compostarea este un proces larg răspândit în toate zonele din lume. Prin compostare bălegarul animalier capătă valoare agronomică, aducând beneficii majore sistemelor agricole. Prin compostare materia organică este descompusă obținându-se humusul care aplicat în sol are efecte benefice asupra stării fizico-chimice și biologice a acestuia, îmbunătățind starea lui de fertilitate, prin crearea un mediu favorabil de creștere și dezvoltare a plantelor de cultură. Prin compostare volumul bălegarului este redus în proporție de 25-50%. Prin compostare atât agenții patogeni și componentii organici toxici cât și dăunătorii sunt distruși. Fermentarea aerobă eliberează cantități importante de căldură care influențează rata distrugerii agenților patogeni, a componentilor organici toxici și a bolilor și dăunătorilor. Un factor important îl prezintă conținutul de apă al materialului organic rezidual supus compostării. Conținutul de apă optim la care se realizează în condiții

eficiente compostarea este de 40-60%. Dacă conținutul de apă al bălegarului nu se încadrează în limitele precizate, se recomandă aerarea grămezii prin întoarcere la intervale periodice. De asemenea se are în vedere inocularea de microorganisme în timpul compostării pentru a favoriza intensificarea activității acestora. Prin urmare, după ce materialul organic rezidual a fost suficient de aerat, și a atins valori ale conținutului de apă de 40-60 %, se trece la efectuarea operațiunii de compostare. În materialul organic rezidual sunt încorporate paie vegetale măcinate. Bălegarul animalier compostat este apoi transportat cu echipamente speciale la marginea terenului agricol unde va fi aplicat pe sol.

Manipularea fracției lichide

ART. 64

Căderile de precipitații pe depozitul la nivel de sat și alte scurgeri vor fi colectate într-un bazin sau rezervor separat, cu pereții căptușiți cu materiale impermeabile. Este necesară o cisternă cu vid pentru a goli bazinul/rezervorul și pentru a împrăști lichidul pe culturi sau înapoi pe grămada de gunoi. Strategia de control a fracției lichide la nivel de gospodărie este:

- Minimizarea volumului prin atenția acordată scurgerii de pe acoperișuri și prin păstrarea suprafeței curții curată astfel încât scurgerea acoperișului și a curții să nu intre în contact cu gunoiul.
- Captarea tuturor scurgerilor și a apei de ploaie pe zonele betonate pe care există gunoiul - Acest lucru implică construirea de canale de scurgere pentru urină, scurgerile de la cotețul porcilor și ploaia din zonele murdare ale curții.
- Colectarea. Toate canalele trebuie să colecteze într-o groapă căptușită sau într-un rezervor de depozitare. Acest rezervor trebuie să fie acoperit și să fie amplasat în vecinătatea depozitului de stocare pentru a putea primi și scurgerile lichide de la acesta.
- Îndepărtarea în condiții de siguranță - Prima opțiune pentru îndepărtarea gunoiului lichid este ridicarea din rezervor cu un căuș de 4 litri prevăzut cu mâner lung sau cu o găleată și turnarea acestuia peste gunoiul solid pentru a fi absorbit. Când gunoiul a atins saturația, canalul de captare va returna excesul în rezervor. O metodă bună este de a turna lichidul în depozitul de gunoi atunci când acesta este aproape plin cu gunoi solid, uscat. Rezervorul trebuie să fie mic, astfel încât aplicarea lichidului colectat să se facă frecvent. Rezervorul trebuie să fie prevăzut cu un capac greu și etanș cu lacăt pentru împiedicarea deschiderii neautorizate. A doua opțiune este folosirea serviciilor unei cisterne cu vid de la depozitul principal pentru golirea rezervorului de depozitare.

ART. 65

Pentru exploatarea depozitelor de deșeuri operatorul care asigură activitatea de administrare a depozitului trebuie să aibă documente relevante din care să rezulte:

- a) categoria depozitului de deșeuri;
- b) lista tipurilor definite și cantitatea totală de deșeuri autorizată spre depunere în depozitul de deșeuri;
- c) gradul de pregătire a depozitului pentru operațiile de depozitare a deșeurilor și pentru procedurile de supraveghere și control, inclusiv planurile pentru situații neprevăzute, precum și cerințele temporare pentru închidere și operațiile postînchidere;
- d) obligația operatorului de a informa cel puțin trimestrial autoritățile competente cu privire la:
  1. tipurile și cantitățile de deșeuri evacuate;
  2. rezultatele programului de monitorizare;
  3. toate rezultatele procedurilor de supraveghere din care să rezulte respectarea condițiilor impuse și modul de comportare a deșeurilor în depozite;

ART. 66

(1) Operatorul care asigură administrarea depozitului trebuie să aibă și să întocmească o documentație specifică urmăririi stării și comportării depozitului în funcție de factorii de mediu și de deșeurile depozitate.

(2) Probele prelevate pentru determinarea unor indicatori, în vederea definirii nivelului de afectare a calității factorilor de mediu, vor fi analizate de laboratoare acreditate conform legii.

(3) Din punct de vedere al deșeurilor intrate în depozit se vor consemna în rapoartele operative zilnice următoarele:

- a) cantitățile de deșuri intrate în depozit pe tipuri de deșeu;
- b) compoziția deșeurilor intrate în depozit;
- c) dacă deșeurile provine de la cetățeni și elementele de identificare ale acestora;
- d) data și ora fiecărui transport;
- e) locul de depozitare în cadrul depozitului.

(4) Se vor preleva lunar, dacă în autorizație nu este specificată o altă frecvență, probe din apa de suprafață care trece prin apropierea depozitului, **dacă este cazul**, din locurile special amenajate în acest sens pentru prelevarea probelor, atât în amonte, cât și în aval de depozit. Analiza apei trebuie realizată pentru următoarele componente:

- a) acid clorhidric;
- b) acid fluorhidric;
- c) mercur și compușii acestuia;
- d) cadmiu și compușii acestuia;
- e) talii și compușii acestuia;
- f) arsenic și compușii acestuia;
- g) plumb și compușii acestuia;
- h) crom și compușii acestuia;
- i) cupru și compușii acestuia;
- j) nichel și compușii acestuia;
- k) zinc și compușii acestuia;
- l) dioxine și furani.

(5) Controlul calității apei subterane se realizează prin prelevarea probelor de apă din forajele de control prevăzute în depozit, în cel puțin 3 puncte, un punct amplasat în amonte și două în aval față de depozit, pe direcția de curgere a acesteia, consemnându-se următoarele:

- a) nivelul apei freatică, lunar;
- b) analiza apei freatică, cu aceeași frecvență și pentru aceleași componente prevăzute la alin. (4).

ART. 67

Operatorul care administrează depozitul trebuie:

- a) să accepte introducerea în depozit numai a deșeurilor permise, menționate în autorizație, și să respecte tehnologia de depozitare aprobată de autoritatea care a avizat înființarea depozitului;
- b) să supravegheze permanent modul de depozitare a deșeurilor sub aspectul stabilității și etanșeității și să efectueze măsurătorile necesare stabilite în prezentul regulament și în autorizație, pentru exploatarea în condiții de siguranță a depozitului;
- c) să exploateze la parametrii proiectați instalațiile de depoluare cu care sunt dotate și să se doteze cu instalații pentru depoluare, acolo unde acestea lipsesc;
- d) să execute controlul și monitorizarea emisiilor și imisiilor de poluanți, prin laboratorul propriu sau în colaborare cu alte laboratoare atestate;
- e) să nu permită accesul în incinta depozitului a persoanelor neautorizate.

Reguli generale pentru aplicarea și transportul gunoiului de grajd

ART. 68

1. Doza necesară de azot pentru realizarea recoltei scontate, astfel estimată trebuie să fie asigurată în primul rând din îngrășămintele organice existente în fermă și în completare cu îngrășămintele produse industrial.
2. Cantitățile de îngrășămintele organice care se pot aplica anual la ha, depind de cultură, de gradul de descompunere, textura solului și de alți factori zonali.

3. Doza specifică nu trebuie să depășească 170-210 kg de azot pe hectar și an. Cantitatea maximă se va aplica atunci când:

- se utilizează bălegar puțin fermentat;
- se administrează pe soluri grele (argiloase) sau care au capacitate ridicată de denitrificare;
- se aplică la culturi cu perioade lungi de vegetație sau care consumă cantități ridicate de azot;
- se aplică în zone cu nivel ridicat de precipitații.

4. Urina se poate folosi atât la îngrășarea de bază cu norme cuprinse între 10 și 80 tone la hectar și an, funcție de conținutul de azot, limita minimă fiind pentru urina de cabaline de 1,6% azot și limita maximă pentru urina de bovine de 0,2 % azot. Este necesar să fie respectată și norma specifică de 170 - 210 kg de azot pe hectar și an, ținând cont și de rezervele din sol. Urina mai poate fi utilizată și ca îngrășământ suplimentar, în norme cuprinse între 3 și 20 de tone la hectar, amestecată cu 2 - 3 părți apă. Efecte deosebit de bune se obțin prin amestecarea urinei cu superfosfat (250- 600 kg/ha), în funcție de conținutul de azot al acesteia.

5. Mustul de gunoi de grajd se poate utiliza la fertilizarea de bază, în norme cuprinse între 40 și 80 tone la hectar și an, sau ca îngrășământ suplimentar, (10 - 20 t/ha, amestecat cu 2 - 3 părți apă). Se poate utiliza, de asemenea, cu efecte foarte bune, în amestec cu superfosfat (300 - 600 kg/ha), în funcție de conținutul de azot al mustului de gunoi de grajd. Aceleași norme sunt recomandate și pentru turbureală. Pentru utilizare, turbureala trebuie curățată de corpurile străine solide, omogenizată atât periodic cât și în momentul administrării. Se poate administra și partea lichidă separată de cea solidă.

6. Dejecțiile semifluide și fluide pentru a fi aplicate trebuie să fie libere de corpuri solide și, de asemenea, trebuie omogenizate în timpul administrării. Este obligatorie încorporarea acestora direct în sol sau în maxim 3 ore dacă administrarea s-a făcut prin împrăștiere la suprafața solului. Încorporarea directă în sol se poate face în timpul vegetației sau în afara perioadei de vegetație, la adâncimea de 10-20 cm. Normele se stabilesc în funcție de cerințele culturilor, conform tehnologiilor de cultură și cartării agrochimice, fiind cuprinse între 5 și 80 t/ha.

7. Mranița, fiind un îngrășământ foarte eficient, se folosește mai ales în legumicultură, atât în câmp cât și în spații protejate. Cantitatea care se utilizează la hectar variază între 20 și 60 tone. Composturile se pot utiliza la

toate culturile agricole în cantități de 15-25 tone la hectar. Spre deosebire de gunoi are o acțiune rapidă, însă efectul se face simțit numai pentru un an sau doi.

8. Perioadele când se aplică îngrășăminte organice trebuie stabilite în funcție de diferite condiții :

- cât mai devreme posibil, în cadrul perioadei de creștere a culturilor, pentru a maximiza preluarea nutrienților de culturi și a minimiza riscul poluării.
- în fiecare an, cel puțin jumătate din cantitatea de gunoi rezultată în timpul iernii, trebuie împrăștiată până la 1 iulie, iar restul până la 30 septembrie.
- nu se aplica gunoi în perioada cuprinsă între apariția primului și ultimului îngheț. Aceste date sunt stabilite pe baza analizei seriilor de date meteorologice interpolate la nivelul comunei
- să fie evitată aplicarea lor în perioadele de extra-sezon (în afara fazelor de vegetație activă), depinzând de condițiile climatice locale, între lunile octombrie și februarie, perioada maximă fiind specifică pentru zonele umede și reci, în care sezonul de vegetație începe mai târziu.

9. Gunoiul se administrează de regulă toamna, la lucrarea de bază a solului (prin aratură cu întoarcerea brazdei), în condiții meteorologice favorabile, în special pe timp noros și cu vânt slab. Pe măsură ce gunoiul se împrăștie, terenul este arat cu plugul, care amestecă și încorporează bine gunoiul. Incorporarea se face mai adânc, până la 30 cm, pe terenurile ușoare (nisipoase) și în zonele secetoase și mai puțin adânc, până la 18- 25 cm pe terenurile grele, reci și în regiuni umede. În zonele mai umede se poate administra și primăvara.

10. Calitatea lucrării solului la administrarea gunoiului de grajd se consideră a fi bună atunci când terenul este acoperit uniform, materialul administrat nu rămâne în agregate mai mari de 4 - 6 cm. Uniformitatea de împrăștiere, indiferent dacă aceasta operație se efectuează manual sau mecanizat, trebuie să depășească 75%.

11. Distribuția îngrășămintelor organice pe suprafața solului este mai uniformă dacă materialul este cu umiditate moderată și dacă poate fi destrămat și mărunțit. Când gunoiul de grajd are umiditate mai mare, mai ales dacă nu conține așternut de paie, sau așternutul nu este uniform amestecat cu dejecțiile, împrăștierea îngrășământului se face în bucăți mari,

provocând concentrări pe anumite porțiuni de suprafață. Materialul mai umed se lipește de organele de lucru ale mașinii, înrăutățind și mai mult calitatea lucrării. Pentru aplicarea mecanizată a îngrășămintelor organice solide - gunoi de grajd, de la platforme de fermentare sau fracția solidă după separarea dejecțiilor fluide - se folosesc mașini de aplicat gunoi de grajd. Cele mai multe tipuri de mașini sunt sub formă de remorcă tehnologică, cu transportor orizontal de alimentare pe podeaua benei, și cu organe de dislocare-marunțire și distribuție a îngrășămintelor. Unele mașini au și organe de uniformizare a materialului, de exemplu rotoare cu degete. Organele de distribuție pot fi: rotor orizontal cu spiră elicoidală cu muchii dințate; rotor orizontal cu degete; mai multe rotoare verticale cu degete ș.a. Încărcarea cu gunoi de grajd a benei mașinii poate fi făcută cu un încărcător cu furcă mecanică acționată hidraulic.

12. Atunci când aplicarea gunoiului se face mecanizat, materialul trebuie bine omogenizat în timpul încărcării, liber de impurități și corpuri străine (pietre, bulgări, deșeuri metalice, sârmă, etc.), iar stratul de gunoi din buncărul mașinii de administrat să fie uniform ca grosime.

13. Îngrășămintele organice fluide - dejecții fluide mixte, diluate sau nu, fracția lichidă de la separarea dejecțiilor mixte semifluide, ape reziduale de la spălarea dejecțiilor - pot fi folosite, în anumite condiții, pentru fertilizare. Mașinile de aplicat îngrășămintele organice fluide au în alcătuire o cisternă, un sistem de umplere și dispozitive de aplicare. Pentru umplere se pot folosi pompe staționare, care preiau materialul fluid din fose colectoare sau din bazinele de depozitare, sau mașina este echipată cu sistem propriu de pompare, fie cu pompa de vacuum, cu ajutorul căreia se umplu cisternele etanșe, fie cu pompe cu rotor elicoidal excentric. Dispozitivele de aplicare pot fi:

- cu duza de stropire de la înălțime relativ mică, cu deflector de tip evantai. Pentru funcționare trebuie asigurată în cisternă o anumită presiune;
- cu aspersor. Presiunea necesară funcționării aspersorului este creată de o pompă centrifugă. Aceste două procedee de aplicare prezintă mai multe dezavantaje: pierderile de azot sunt mari; procesul este foarte poluant, căci provoacă răspândirea în mediul înconjurător substanțelor neplăcut mirositoare. Aceste procedee pe cât posibil trebuie evitate;
- cu dozator rotativ și cu furtune. Furtunele distribuie îngrășămintele fluide pe o linie perpendiculară pe direcția de înaintare. Furtunele pot lăsa îngrășămintele să curgă pe sol de la înălțime cât mai mică. Metoda cea mai bună și mai nepoluantă este cea la care furtunele sunt

în legătură cu brăzdarele, iar îngrășămintele sunt astfel încorporate direct în sol.

14. În timpul administrării, trebuie evitat ca materialul administrat să ajungă în sursele de apă, în acest scop fiind necesar să se evite fertilizarea pe porțiunile de teren late de 5 – 6 m, aflate în imediata apropiere a canalelor, cursurilor de apă sau a altor mase de apă, să se aibă în vedere condițiile meteorologice și starea de umiditate a solului.

15. Descărcarea sau depozitarea gunoiului în apropierea surselor de apă, golirea sau spălarea buncărelor și rezervoarelor utilajelor de administrare a îngrășămintelor de orice fel în apele de suprafață sau în apropierea lor este interzisă, conducând la poluarea mediului și se sancționează potrivit legii.

16. În timpul administrării îngrășămintelor organice naturale lichide și păstoase se vor adopta bunele practici în scopul evitării trecerii acestora în masele de apă:

- să se aibă în vedere condițiile meteorologice și starea solului; astfel se va evita împrăștierea pe timp cu vânt, cu soare puternic, în timpul ploilor, iar iarna în timpul ninsorilor sau pe solul înghețat sau acoperit cu zăpadă.
- să se evite orice descărcare accidentală sau intenționată a acestor lichide, din rezervorul sau cisterna utilajului de administrare, în apropierea oricărei surse de apă sau direct în acestea. În acest scop este necesar ca rezervorul sau cisterna să fie protejate sau construite din materiale anticorozive, verificate și garantate pentru o perioadă de minimum 3 ani; atât la transportul, cât și la administrarea acestor îngrășăminte, pierderile tehnologice sau prin neetanșeități trebuie reduse în totalitate.

17. Utilajele folosite la administrare trebuie să asigure reglarea precisă a normelor în intervalul 5-100 m³/ha, cu precizia de reglare a normei de 5 m³/ha în intervalul normei de 5-20 m³/ha și 10 m³/ha în intervalul normelor de 20-100 m³/ha.

18. Uniformitatea de administrare la suprafața solului, pe lățimea de lucru, trebuie să fie de peste 75%. Abaterea normei pe parcursul descărcării complete a unui rezervor plin trebuie să fie sub 15%.

19. Îngrășămintele trebuie să fie amestecate continuu în rezervor, în vederea omogenizării, atât în timpul transportului, cât și înaintea și în timpul administrării.

20. Nu sunt permise zone neacoperite între trecerile alăturate sau pe zonele de întoarcere și nici zone de suprapunere, care pot fi astfel supraîncărcate cu nitrați.

21. În nici un caz nu se vor efectua reparații sau alte operații, în afara celor tehnologice, dacă utilajul este încărcat parțial sau total.

22. Din construcție, aceste utilaje trebuie să permită curățirea rezervorului și a echipamentelor simplu și rapid și fără să permită producerea poluării mediului ambiant.

23. În vederea evitării tasării solului, utilajele respective trebuie să fie dotate cu anvelope cu balonaj mare, care vor asigura o presiune pe sol de cel mult 2,2 kgf/cm², atunci când sunt încărcate la capacitatea maximă.

Aplicarea gunoiului de grajd și managementul nutrienților

ART. 69

Aplicarea gunoiului de grajd și implicit managementul nutrienților are în vedere câteva aspecte:

- aplicarea pe terenuri agricole în condițiile protecției mediului înconjurător;
- stabilirea și respectarea zonelor tampon;
- momentul optim de aplicare;
- stabilirea dozelor de administrare luând în considerare realizarea echilibrului nutrițional.

Toate aceste aspecte sunt într-o strânsă relație de interdependență, ele trebuie tratate într-o formă unitară, în această etapă fiind prezentate câteva reguli generale privind administrarea gunoiului de grajd pe terenurile agricole.

Aplicarea gunoiului de grajd pe terenurile agricole din câmp

ART. 70

Aplicarea gunoiului de grajd pe terenurile agricole din câmp trebuie efectuată în condițiile evitării poluării potențiale a corpurilor de apă din imediata vecinătate. Prin urmare sunt stabilite câteva reguli care trebuie respectate în acest sens:

- evitarea aplicării pe teren a dejecțiilor animaliere atunci când acesta este saturat cu apă, înghețat sau acoperit cu zăpadă;
- evitarea aplicării dejecțiilor animaliere pe terenuri situate la mai puțin de 50 m de corpurile de apă de suprafață;
- împrăștierea dejecțiilor animaliere înainte de atingerea fazei de maturitate a plantei cultivate pe respectivul teren agricol;

O problemă importantă este cea de a echilibra doza de aplicare a gunoiului de grajd cu cerința solului, adică să se respecte capacitatea solului și plantei cultivate de înmagazinare a nutrienților. Doza de aplicare trebuie stabilită în funcție de concentrația nutrienților din gunoiul de grajd și mărimea suprafeței pe care acesta se administrează. De asemenea este recunoscut faptul că necesarul de fosfor pentru recolte este de 3-4 ori mai mic decât cel pentru azot, deși nivelul lor în bălegarul animalier de porcine și păsări este echivalent, motiv pentru care la stabilirea dozelor de administrare se va avea în vedere evitarea saturării solului în fosfor. Ratele de înmagazinare a nutrienților proveniți din bălegarul animalier, în sol și vegetație sunt diferite, fiind influențate de tipul de sol, condițiile climatice, momentul aplicării și planta cultivată. Prin urmare pentru administrarea bălegarului animalier se au în vedere: folosința terenului, tipul de sol, clima. Terenurile supuse riscului scurgerilor de suprafață, cum ar fi cele situate pe pante abrupte nu vor fi utilizate pentru administrarea bălegarului animalier.

În utilizarea gunoiului de grajd ca îngrășământ, momentul de aplicare pe terenul agricol este deosebit de important.

ART. 71

Perioadele când se aplică îngrășăminte organice trebuie stabilite în funcție de diferite condiții:

- cât mai devreme posibil, în cadrul perioadei de creștere a culturilor, pentru a maximiza preluarea nutrienților de culturi și a minimiza riscul poluării. În fiecare an, cel puțin jumătate din cantitatea de gunoi rezultată în timpul iemii, trebuie împrăștiată până la 1 iulie, iar restul până la 30 septembrie;
- Nu se aplică gunoi în perioada cuprinsă între apariția primului și ultimului îngheț. Aceste date sunt stabilite pe baza analizei seriilor de date meteorologice interpolate la nivelul fiecărei comune;
- să fie evitată aplicarea lor în perioadele de extra-sezon (în afara fazelor de vegetație activă), care variază în cadrul țării, depinzând de condițiile climatice locale, între lunile octombrie și februarie, perioada maximă fiind specifică pentru zonele umede și reci, în care sezonul de vegetație începe mai târziu. Sunt permise excepții de la

această regulă generală acolo unde planul de management stabilește ca împrăștierea îngrășămintelor organice se poate realiza de-a lungul perioadei de extra-sezon, fără riscul de producere a poluării apelor sau unde sunt condiții meteorologice excepționale;

- în anumite areale, în special pe soluri cu strat subțire calcaros, există pericol iminent de poluare a apelor subterane. În funcție de specificul local, întotdeauna acest pericol trebuie luat în considerare când se aplică îngrășăminte organice în astfel de areale cu risc ridicat;
- condițiile meteorologice, starea solului și a resurselor de apă care fac inefficientă sau riscantă aplicarea îngrășămintelor organice pe teren și trebuie luate măsurile necesare pentru evitarea poluării apelor.

ART. 72

Gunoii se administrează de regulă toamna, la lucrarea de bază a solului (prin arătură cu întoarcerea brazdei), în condiții meteorologice favorabile, în special pe timp noros și cu vânt slab. Pe măsură ce gunoiul se împrăștie, terenul este arat cu plugul, care amestecă și încorporează bine gunoiul. Incorporarea se face mai adânc, până la 30 cm, pe terenurile ușoare (nisipoase) și în zonele secetoase și mai puțin adânc, până la 18 - 25 cm pe terenurile grele, reci și în regiuni umede. În zonele mai umede se poate administra și primăvara.

ART. 73

Se va evita administrarea gunoiului, ca și a oricărui tip de îngrășământ, pe timp de ploaie, ninsoare și soare puternic și pe terenurile cu exces de apă sau acoperite cu zăpadă. În plus față de cele arătate mai sus, nu se recomandă să fie aplicate dacă:

- solul este puternic înghețat;
- solul este crăpat (fisurat) în adâncime, sau săpat în vederea instalării unor drenuri sau pentru a servi la depunerea unor materiale de umplutură;
- câmpul a fost prevăzut cu drenuri sau a suportat lucrări de subsolaj în ultimele 12 luni.

CAP. III

Drepturi și obligații

SECȚIUNEA 1

Drepturile și obligațiile operatorilor serviciului de colectare a gunoiului de grajd

ART. 74

(1) Operatorii serviciului de colectare a gunoiului de grajd vor acționa pentru implicarea deținătorilor de deșeuri de gunoi de grajd în gestionarea eficientă a acestora și transformarea treptată a deținătorilor de deșeuri în "operatori activi de mediu", cel puțin la nivelul habitatului propriu.

(2) Operatorii vor asigura condițiile materiale pentru realizarea precolectării selective a materialelor inerte din gunoiul de grajd, în paralel cu conștientizarea utilizatorilor asupra tratării cu responsabilitate a problemei deșeurilor.

(3) Autoritățile administrației publice locale se vor implica în înființarea sistemelor de colectare a deșeurilor de gunoi de grajd de la populație și de popularizare și instruire a acesteia privind condițiile de mediu, impactul deșeurilor asupra mediului.

ART. 75

(1) Drepturile și obligațiile operatorului serviciului de colectare a gunoiului de grajd se constituie ca un capitol distinct în cadrul:

- a) hotărârii de dare în administrare a serviciului de colectare a gunoiului de grajd;
- b) regulamentului serviciului de colectare a gunoiului de grajd;
- c) contractului de delegare a gestiunii serviciului de colectare;
- d) contractului de prestare a serviciului de colectare pentru utilizatori.

ART. 76

Operatorii serviciului de colectare a gunoiului de grajd au următoarele drepturi:

- a) să încaseze contravaloarea serviciului de colectare prestat/contractat, corespunzător tarifului aprobat de autoritățile administrației publice locale.
- b) să asigure echilibrul contractual pe durata contractului de delegare a gestiunii;
- c) să solicite ajustarea tarifului în raport cu evoluția generală a prețurilor și tarifelor din economie;
- d) să propună modificarea tarifului aprobat în situațiile de schimbare semnificativă a echilibrului contractual;
- e) să aibă exclusivitatea prestării serviciului de colectare pentru toți utilizatorii din raza unității administrativ-teritoriale pentru care are hotărâre de dare în administrare sau contract de delegare a gestiunii;
- f) să aplice la facturare tarifele aprobate de autoritatea administrației publice locale;
- g) să suspende sau să limiteze prestarea serviciului, fără plata vreunei penalizări, cu un preaviz de 5 zile lucrătoare, dacă sumele datorate nu au fost achitate după 45 de zile de la primirea facturii;
- h) să solicite recuperarea debitelor în instanță.

ART. 77

Operatorii serviciilor de colectare a gunoiului de grajd au următoarele obligații:

- a) să țină gestiune separată pentru această activitate, pentru a se putea stabili tarife juste în concordanță cu cheltuielile efectuate;
- b) să asigure prestarea serviciului de colectare conform prevederilor contractuale și cu respectarea prezentului regulament, prescripțiilor, normelor și normativelor tehnice în vigoare;

c) să plătească despăgubiri persoanelor fizice sau juridice pentru prejudiciile provocate din culpă, inclusiv pentru restricțiile impuse deținătorilor de terenuri aflate în perimetrul zonelor de protecție instituite, conform prevederilor legale;

d) să plătească despăgubiri pentru întreruperea nejustificată a prestării serviciului și să acorde bonificații procentuale din valoarea facturii utilizatorilor în cazul prestării serviciului sub parametrii de calitate și cantitate prevăzuți în contractele de prestare;

e) să furnizeze autorității administrației publice locale informațiile solicitate și să asigure accesul la documentele și documentațiile pe baza cărora prestează serviciul de colectare, în condițiile legii;

f) să încheie contracte de asigurare pentru pagubele aduse la infrastructura exploatată în desfășurarea activităților;

g) să dețină toate avizele, acordurile, autorizațiile și licențele necesare prestării activităților specifice serviciului de colectare, prevăzute de legislația în vigoare;

h) să respecte angajamentele luate prin contractele de prestare a serviciului de colectare;

i) să presteze serviciul de colectare la toți utilizatorii din raza unității administrativ-teritoriale pentru care are hotărâre de dare în administrare sau contract de delegare a gestiunii, să colecteze întreaga cantitate de deșeurile de gunoi de grajd și să lase în stare de curățenie domeniul public;

j) să doteze punctele de colectare cu recipiente și/sau containere în cantități suficiente, cu respectarea normelor în vigoare;

k) să țină la zi, împreună cu autoritățile administrației publice, evidența tuturor utilizatorilor cu și fără contracte de prestări servicii în vederea decontării prestației direct din bugetul local(dacă așa se stipulează în contractul de dare în administrare sau de delegare a gestiunii), pe baza taxelor locale instituite în acest sens.

l) să respecte indicatorii de performanță stabiliți prin hotărârea de dare în administrare sau prin contractul de delegare a gestiunii și precizați în

regulamentul serviciului de colectare a gunoiului de grajd, să îmbunătățească în mod continuu calitatea serviciilor prestate;

m) să aplice metode performante de management care să conducă la reducerea costurilor specifice de operare;

n) să doteze utilizatorii cu mijloacele necesare pre colectării selective a materialelor inerte, în condițiile stabilite de prezentul regulament;

o) să verifice starea tehnică a mijloacelor de pre colectare și să le înlocuiască pe cele care prezintă defecțiuni sau neetanșeități în maximum 24 de ore de la sesizare;

p) să își extindă anual aria de activitate pentru serviciul de colectare, pentru a deservi întreaga comunitate a localității;

q) să asigure desfășurarea corespunzătoare a programelor de dezinsecție, dezinsecție și deratizare conform programelor aprobate de autoritatea administrației publice locale;

r) să factureze serviciile prestate în conformitate cu procedurile proprii de facturare aprobate de autoritatea competentă, la tarife legal aprobate.

u) să țină evidența gestiunii deșeurilor și să raporteze periodic autorităților competente situația, conform reglementărilor în vigoare.

SECȚIUNEA a 2-a **Drepturile și obligațiile utilizatorilor**

ART. 78

(1) Au calitatea de utilizator al serviciului de colectare al gunoiului de grajd beneficiarii individuali sau colectivi, direcți ori indirecti.

(2) Dreptul, fără discriminare, de acces la serviciul de colectare, de utilizare a acestuia, precum și la informațiile publice este garantat tuturor utilizatorilor.

ART. 79

Utilizatorii au următoarele drepturi:

- a) să utilizeze, liber și nediscriminatoriu, serviciul de colectare, în condițiile contractului de prestare a serviciului ;
- b) să solicite și să primească, în condițiile legii și ale contractelor de prestare, despăgubiri sau compensații pentru daunele provocate lor de către operatori prin nerespectarea obligațiilor contractuale asumate ori prin prestarea unor servicii inferioare, calitativ și cantitativ, parametrilor tehnici stabiliți prin contract sau prin normele tehnice în vigoare;
- c) să sesizeze autorităților administrației publice locale și celei competente orice deficiențe constatate în sfera serviciului de colectare și să facă propuneri vizând înlăturarea acestora, îmbunătățirea activității și creșterea calității serviciului;
- d) să se asocieze în organizații neguvernamentale pentru apărarea, promovarea și susținerea intereselor proprii;
- e) să primească și să utilizeze informații privind serviciul de salubritate, despre deciziile luate în legătură cu acest serviciu de către autoritățile administrației publice locale sau operator, după caz;
- f) să fie consultați, direct sau prin intermediul unor organizații neguvernamentale reprezentative, în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor, strategiilor și reglementărilor privind activitățile din sectorul serviciului de colectare;
- g) să se adreseze, individual ori colectiv, prin intermediul unor asociații reprezentative, autorităților administrației publice locale sau centrale ori instanțelor judecătorești, în vederea prevenirii sau reparării unui prejudiciu direct ori indirect;
- h) să li se presteze serviciul de colectare în condițiile prezentului regulament, ale celorlalte acte normative în vigoare, la nivelurile stabilite în contract;
- i) să conteste facturile când constată încălcarea prevederilor contractuale;

j) să primească răspuns în maximum 30 de zile la sesizările adresate operatorului sau autorităților administrației publice locale și centrale cu privire la neîndeplinirea unor condiții contractuale;

k) să fie dotați de operator cu recipiente de precollectare adecvate mijloacelor de încărcare și de transport ale acestora;

l) utilizatorilor le este garantat dreptul de acces la serviciile de colectare și de utilizare a acestora.

ART. 80

Utilizatorii au următoarele obligații:

a) să respecte prevederile prezentului regulament și clauzele contractului de prestare a serviciului de colectare;

b) să achite în termenele stabilite obligațiile de plată, în conformitate cu prevederile contractului de prestare a serviciului de colectare;

c) să asigure accesul utilajelor de colectare a deșeurilor de gunoi de grajd la punctele de colectare;

d) să asigure preselectarea pe categorii a deșeurilor reciclabile, rezultate din gospodăriile proprii sau din activitățile lucrative pe care le desfășoară, precum și depozitarea acestora în containere asigurate de operatorul serviciului de colectare numai în locurile special amenajate;

e) să aplice măsuri privind deratizarea și dezinsecția, stabilite de autoritatea locală și de direcția de sănătate publică teritorială;

f) să accepte limitarea temporară a prestării serviciului ca urmare a execuției unor lucrări prevăzute în programele de reabilitare, extindere și modernizare a infrastructurii tehnico- edilitare;

g) să respecte normele de igienă și sănătate publică stabilite prin actele normative în vigoare;

h) să încheie contracte pentru prestarea uneia dintre activitățile serviciului de colectare numai cu operatorul care are dreptul să presteze astfel de activități în aria teritorial-administrativă în care se află utilizatorul;

i) să execute operațiunea de precolectare în conformitate cu sistemul de colectare stabilit de autoritățile administrației publice locale și prevăzute în contract.

j) să primească de la operator recipiente pentru colectarea selectivă a deșeurilor reciclabile sau inerte;

k) să mențină în stare de curățenie spațiile în care se depozitează deșeurile de gunoi de grajd în vederea colectării precum și recipientii pentru selectarea fracției inerte;

l) să execute operațiunea de precolectare în condiții de maximă siguranță din punct de vedere al sănătății oamenilor și al protecției mediului, astfel încât să nu producă poluare fonică, miros neplăcut și răspândirea de deșuri;

m) să nu introducă în recipientele de precolectare deșuri din categoria celor cu regim special (periculoase, toxice, explozive), animaliere, provenite din construcții, din toaletarea pomilor sau curățarea și întreținerea spațiilor verzi ori provenite din diverse procese tehnologice care fac obiectul unor tratamente speciale, autorizate de direcțiile sanitare veterinare sau de autoritățile de mediu;

n) să colecteze și să depoziteze deșeurile inerte în recipientele, amplasate de operatorul serviciului de salubritate în spațiile special amenajate de autoritățile administrației publice locale (dacă nu sunt la fiecare utilizator);

o) să asigure curățenia incintelor proprii, precum și a zonelor cuprinse între imobil și domeniul public (până la limita de proprietate); autoritățile administrației publice locale se vor îngriji de salubritatea spațiilor aflate în proprietatea publică sau privată a lor;

CAP. IV

Determinarea cantităților și volumului de lucrări prestate

ART. 81

(1) La încheierea contractului de prestări servicii, operatorii au obligația

de a menționa în contract modul în care se va stabili cantitatea de gunoi de grajd colectat.

ART. 82

(1) Pentru deșeurile provenite de la operatorii economici, cantitățile de deșeuri produse, tipul acestora, compoziția, modul de tratare, condițiile de transport, modul de depozitare vor fi cele menționate în autorizația de mediu eliberată de autoritățile competente.

(2) Determinarea cantităților de deșeuri primite la depozite se face numai prin metoda stabilită în contractul de prestări servicii întocmit între cele două părți.

(3) Reprezentantul autorității administrației publice locale va controla prin sondaj și/sau ca urmare a sesizărilor venite din partea populației activitatea depusă de operator, iar în cazul în care rezultă neconformități se încheie un proces-verbal de constatare privind neefectuarea lucrării sau calitatea necorespunzătoare a acesteia.

(4) Pe baza procesului-verbal de constatare, autoritatea administrației publice locale aplică penalitățile menționate în contractul de delegare a gestiunii încheiat cu operatorul, acestea reprezentând unități procentuale din valoarea lunară totală a contractului.

CAP. V

**Indicatori de performanță și de evaluare a serviciului de colectare, transport, depozitare și administrare a gunoiului de grajd
(Vezi Anexa nr. 1 la regulament)**

ART. 83

(1) Consiliul local Ștefănești și asociația de dezvoltare comunitară, după caz, stabilesc și aprobă valorile indicatorilor de performanță ai serviciului de colectare a gunoiului de grajd, după dezbateră publică a acestora.

(2) Indicatorii de performanță ai serviciului de colectare a gunoiului de

grajd se precizează în prezentul regulament al serviciului de colectare a gunoiului de grajd .

(3) Autoritățile administrației publice locale sunt responsabile de realizarea de către operator a indicatorilor de performanță ai serviciului, a clauzelor contractuale și a legislației în vigoare referitoare la serviciul de colectare a gunoiului de grajd.

(4) Autoritățile administrației publice locale aplică penalități contractuale operatorului serviciului de colectare a gunoiului de grajd în cazul în care acesta nu prestează serviciul la parametrii de eficiență și calitate la care s-a obligat ori nu respectă indicatorii de performanță ai serviciului.

ART. 84

(1) Indicatorii de performanță stabilesc condițiile ce trebuie respectate de operatori pentru asigurarea serviciului de colectare a gunoiului de grajd.

(2) Indicatorii de performanță asigură condițiile pe care trebuie să le îndeplinească serviciul de colectare a gunoiului de grajd, avându-se în vedere:

- a) continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- b) prestarea serviciului pentru toți utilizatorii din aria sa de responsabilitate;
- c) adaptarea permanentă la cerințele utilizatorilor;
- d) excluderea oricărei discriminări privind accesul la serviciile de colectare a gunoiului de grajd ;
- e) respectarea reglementărilor specifice din domeniul protecției mediului și al sănătății populației;
- f) implementarea unor sisteme de management al calității, al mediului și al sănătății și securității muncii.

ART. 85

Indicatorii de performanță pentru serviciul de colectare a gunoiului de

grajd se referă la următoarele activități:

- a) contractarea serviciului de colectare a gunoiului de grajd ;
- b) măsurarea, facturarea și încasarea contravalorii serviciilor efectuate;
- c) îndeplinirea prevederilor din contract cu privire la calitatea serviciilor efectuate;
- d) menținerea unor relații echitabile între operator și utilizator prin rezolvarea rapidă și obiectivă a problemelor, cu respectarea drepturilor și obligațiilor care revin fiecărei părți;
- e) soluționarea în timp util a reclamațiilor utilizatorilor referitoare la serviciile de colectare a gunoiului de grajd;
- f) prestarea serviciului de colectare a gunoiului de grajd pentru toți utilizatorii din raza unității administrativ-teritoriale pentru care are hotărâre de dare în administrare sau contract de delegare a gestiunii;
- g) prestarea de servicii conexe serviciului de colectare a gunoiului de grajd informare, consultanță.

ART. 86

În vederea urmăririi respectării indicatorilor de performanță, operatorul de colectare a gunoiului de grajd trebuie să asigure:

- a) gestiunea serviciului de colectare a gunoiului de grajd conform prevederilor contractuale;
- b) gradul asigurării cu recipiente de precollectare pentru deșeuri inerte, a utilizatorilor;
- c) evidența clară și corectă a utilizatorilor;
- d) înregistrarea activităților privind măsurarea prestațiilor, facturarea și încasarea contravalorii serviciilor efectuate;
- e) înregistrarea reclamațiilor și sesizărilor utilizatorilor și modul de soluționare a acestora.

ART. 87

În conformitate cu competențele și atribuțiile legale ce le revin, autoritățile administrației publice locale, au acces neîngrădit la informații necesare stabilirii:

a) modului de aplicare a legislației și a normelor care guvernează activitatea de colectare a gunoiului de grajd.

b) modului de respectare și îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate;

c) calității și eficienței serviciilor prestate la nivelul indicatorilor de performanță stabiliți în contractele directe sau în contractele de delegare a gestiunii;

d) modului de administrare, exploatare, conservare și menținere în funcțiune, dezvoltare și/sau modernizare a sistemelor publice din infrastructura edilitar-urbană încredințată prin contractul de delegare a gestiunii;

e) modului de formare și stabilire a tarifelor pentru serviciul de colectare a gunoiului de grajd;

f) respectării parametrilor ceruți prin prescripțiile tehnice și a normelor metodologice.

ART. 88

Indicatorii de performanță și de evaluare ai serviciului de colectare a gunoiului de grajd vor fi cuantificați cantitativ, adaptați la specificul fiecărei localități și vor fi prevăzuți ca anexă în regulamentul serviciului de colectare a gunoiului de grajd.

ART. 89

Indicatorii de performanță din anexa la prezentul regulament au caracter minimal și pot fi suplimentați conform prevederilor legale.

CAP. VI

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 90

(1) Indicatorii de performanță, contravențiile în domeniul serviciului de colectare a gunoiului de grajd atât pentru utilizatori, cât și pentru operatori, cu specificarea acestora și cuantumul amenzilor aplicabile, anexă la prezentul regulament au fost publicate în vederea dezbaterii publice în conformitate cu Legea 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

(2) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se face de către primari și/sau împuterniciții acestora.

ART. 91

(1) În cadrul contractelor încheiate cu utilizatorii se vor stipula standardele, normativele și tarifele legale, valabile la data încheierii acestora. De asemenea, se vor face trimiteri și la actele normative care trebuie respectate din punct de vedere al protecției mediului și al sănătății publice.

(2) Contractele de prestări servicii se vor încheia cu următoarele categorii de utilizatori:

- a) proprietari de gospodării individuale sau reprezentanți ai acestora;
- b) ferme sau agenți economici care produc acest tip de deșeuri

ART. 92

Consiliul local Ștefănești, și alte instituții abilitate vor controla aplicarea prevederilor prezentului regulament.

ART. 93

(1) Prevederile prezentului regulament vor fi actualizate în funcție de modificările de natura tehnică, tehnologică și legislativă de către Consiliul Local Ștefănești.

(2) Următoarele anexe fac parte integrantă din prezentul regulament:

- Anexa 1 privind Indicatorii minimali de performanță și de evaluare a serviciului de colectare a gunoiului de grajd a orașului Ștefănești;
- Anexa 2 privind Contractul cadru de prestare a serviciului public de colectare a gunoiului de grajd pentru utilizatori casnici.
- Anexa 3 privind Contractul cadru de prestare a serviciului public de

colectare a gunoiului de grajd pentru agenții economici;

ART. 94

Prin hotărâre a Consiliului Local Ștefănești se va aproba forma de gestionare a serviciului de colectare a gunoiului de grajd la nivelul localității, caietul de sarcini, contractul de dare în administrare sau delegare a gestiunii, după caz.

**INIȚIATOR
PRIMAR**

**AVIZAT DE LEGALITATE
SECRETAR**

ANEXA 1**la regulamentul de colectare a gunoiului de grajd a oraşului Ştefăneşti****INDICATORI MINIMALI DE PERFORMANŢĂ ŞI DE EVALUARE A SERVICIULUI DE COLECTARE A GUNOIULUI DE GRAJD A ORAŞULUI ŞTEFĂNEŞTI**

Nr. crt	INDICATORI	Trimestrul				Total an
		I	II	III	IV	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Indicatori generali					
1.1.	Contractarea serviciilor de colectare a gunoiului de grajd					
	a) numărul de contracte încheiate, pe categorii de utilizatori, raportat la numărul de solicitări ;	1	1	1	1	1
	b) numărul de solicitări de îmbunătăţire a parametrilor de calitate ai serviciului de colectare a gunoiului de grajd	3	3	3	3	12
1.2.	Măsurarea şi gestiunea cantităţii serviciilor de colectare a gunoiului de grajd prestate					
	a) numărul de recipiente de precollectare distribuite, pe tipodimensiuni, ca urmare a solicitărilor, raportat la numărul total de solicitări ;	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
	b) numărul anual de sesizări din partea agenţilor de protecţia mediului ;	2	4	4	3	13
	c) numărul anual de sesizări din partea agenţilor de sănătate publică ;	1	1	1	1	4

	d) numărul de reclamații privind valorile facturate;	2	3	3	2	10
	e) valoarea totală a facturilor încasate, raportată la valoarea totală a facturilor emise	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
	f) numărul de contracte reziliate pentru neplata serviciilor prestate.	7	7	7	7	7
1.3.	Calitatea serviciilor de colectare a gunoiului de grajd prestate					
	a) numărul de reclamații privind parametrii de calitate ai serviciului;	3	4	4	3	14
	b) numărul de reclamații la care s-a răspuns în termen legal, din total număr de sesizări	100%	100%	100%	100%	100%
	c) valoarea despăgubirilor plătite de operator pentru nerespectarea condițiilor și a parametrilor de calitate stabiliți în contract, raportată la valoarea facturată.	200 lei	200 lei	200 lei	200 lei	800 lei
	d) valoarea despăgubirilor plătite de utilizatori pentru daune provocate prin nerespectarea condițiilor de preselecție a deșeurilor inerte din gunoiul de grajd	100 lei	100 lei	100 lei	100 lei	400 lei

2.	Indicatori a căror nerespectare atrage penalizări contractuale					
	a) numărul de utilizatori care au primit depăgubiri datorate deteriorării de către operator a recipientelor utilizatorilor sau dacă s-au îmbolnăvit din cauza nerespectării condițiilor de prestare a serviciului de colectare a gunoiului de grajd;	1	1	1	0	3
	b) numărul de cereri pentru care s-au acordat reduceri ale valorii facturilor, din total număr de cereri pentru micșorarea valorii facturilor	1	1	1	1	4

ANEXA NR. 2

**la regulamentul de organizare și funcționare al serviciului public de
colectare a gunoiului de grajd din orașului Ștefănești**

**MODEL DE CONTRACT
DE PRESTĂRI SERVICII DE COLECTARE A GUNOIULUI DE
GRAJD PENTRU POPULAȚIE**

NR. .... / ....., din orașul Ștefănești

I. PĂRȚILE CONTRACTANTE

ART. 1

S.C. ...., cu sediul în ....., str.
..... nr. ...., înregistrată la Registrul Comerțului sub nr.
....., cod fiscal ....., cod
IBAN:..... deschis la .....,
reprezentată legal prin DIRECTOR - ..... și CONTABIL
SEF ....., denumită în continuare **operator**, și

Dl. _____, domiciliat în.....
str. _____ nr. _____, identificat cu CI seria _____
nr. _____, eliberată la data de _____ de
către _____, denumit în continuare **utilizator**.

II. OBIECTUL CONTRACTULUI

Art.2. - Obiectul prezentului contract îl constituie asigurarea prestării serviciilor publice de colectare a gunoiului de grajd în conformitate cu prevederile legale în vigoare. În cadrul relațiilor contractuale funcționează principiul egalității de tratament dintre operator și utilizator.

III. DURATA CONTRACTULUI

Art.3. Contractul se încheie pe o perioadă de ..... ani, și se va putea modifica, cu acordul părților, prin acte adiționale.

IV. TARIFE, FACTURARE SI MODALITĂȚI DE PLATĂ

Art.4. (1) Tariful în vigoare, aprobat de Consiliul Local Ștefănești prin Hotărârea nr....., pentru un m.c.(tonă) de deșeuri de gunoi de grajd este de ..... lei, la care se adauga TVA.

(2) Tariful poate fi modificat și/sau ajustat cu aprobarea Consiliului Local Ștefănești.

(3) Modificarea/ajustarea tarifelor va fi adusă la cunostința utilizatorilor cu 15 zile înainte începerii perioadei de facturare.

(4) Facturarea se face la fiecare transport, în baza tarifelor aprobate.

Art.5. - (1) Plata facturilor se va face în termen de 30 de zile de la emiterea lor. În numerar, plata se poate face la casieria unității, între orele 8:00-15:00, sau prin casierii încasatori ai operatorului.

(2) Facturile se consideră achitate în ordine cronologică.

V. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE OPERATORULUI

Art.6. Operatorul are următoarele drepturi:

(1) să factureze și să încaseze lunar contravaloarea serviciilor prestate;

(2) să aplice la facturare tarifele în vigoare la cantitățile contractate, care sunt determinate potrivit prevederilor legale;

(3) să aplice majorări de întârziere în cazul neachitării facturilor la termen.

(4) să propună modificarea tarifului aprobat în situațiile de schimbare semnificativă a echilibrului valoric al contractului.

Art.7. Operatorul se obligă:

(1) să respecte angajamentele asumate prin contractul de prestări servicii publice de colectare a gunoiului de grajd;

(2) să presteze serviciul public de colectare a gunoiului de grajd la toți utilizatorii cu care a încheiat contract;

(3) să doteze utilizatorii prin vânzare, închiriere sau comodat cu mijloace de realizare a precolectării deșeurilor inerte, etanșe și adecvate mijloacelor de transport pe care le are în dotare, suficiente pentru a asigura capacitatea de înmagazinare necesară pentru intervalul dintre două ridicări consecutive;

(4) să informeze autoritățile administrației publice locale despre situația rău platnicilor și să stabilească împreună cu acestea măsuri adecvate;

(5) să respecte indicatorii de performanță stabiliți de autoritățile administrației publice locale în regulamentul specific tipului de serviciu prestat;

(6) să aplice metode performante de management care să conducă la reducerea costurilor de operare;

(7) să ridice contra cost, pe baza de comandă scrisă depusă la secretariatul societății, cantitățile suplimentare de deșuri;

(8) să încarce întreaga cantitate de deșuri în vehiculele transportoare; încărcarea se va face astfel încât deșeurile să nu fie vizibile și să nu existe posibilitatea împrăstierii pe calea publică.

(9) să încarce deșeurile în vehiculele transportatoare fără ca acestea să fie răsturnate în curți, pe stradă sau pe trotuare;

(10) să aducă la cunostința utilizatorilor modificările de tarif cu 15 zile înainte de începerea perioadei de facturare, precum și alte informații necesare, prin adresa atașată facturii sau prin afișare la utilizator;

(11) să înregistreze toate reclamațiile și sesizările utilizatorului și să ia măsuri în vederea rezolvării acestora în termenele prevăzute de lege.

(12) să respecte prevederile regulamentului de organizare și funcționare a serviciilor publice de colectare a gunoiului de grajd;

(13) să execute colectarea astfel încât în cazul împrăstierii accidentale a deșeurilor în timpul operațiunii de încărcare, personalul care executa colectarea să încarce toate deșeurile în autovehicul pentru ca locul să rămână curat.

(14) să gestioneze eficient deșeurile industriale reciclabile, pe baza principiilor generale, a grupelor de deșuri prevăzute de lege, în condiții de protecție a mediului și a sănătății populației;

(15) să colecteze deșeurile folosind autovehicule special echipate pentru transportul acestora;

(16) personalul care efectuează colectarea să manevreze recipientele pentru materiale inerte cu grijă, pentru a evita deteriorarea lor, precum și producerea prafului sau răspândirea deșeurilor în afara autovehiculelor de transport;

(17) să așeze după golire recipientele pentru materiale inerte în poziție normală, pe locul de unde au fost ridicate. Toate operațiunile vor fi efectuate astfel încât să se evite producerea zgomotului și a altor inconveniente pentru utilizator;

(18) să notifice consumatorul și să solicite acordul acestuia în cazul în care datele personale sunt cedate către terți.

VI. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE UTILIZATORULUI

Art.8. Utilizatorul serviciului public de colectare a gunoiului de grajd are următoarele drepturi:

(1) să i se presteze serviciul public de colectare a gunoiului de grajd la nivelurile stabilite în contract;

(2) să fie informat despre modul de funcționare a serviciului public de colectare a gunoiului de grajd, despre deciziile luate în legătură cu acest serviciu de către autoritățile administrației publice locale sau de către operator;

(3) să primească răspuns în maximum 30 de zile la sesizările adresate operatorului cu privire la neîndeplinirea unor condiții contractuale;

(4) să conteste în scris facturile cand constată încălcarea prevederilor contractuale, în termen de 5 zile de la primirea acestora;

(5) să fie dotat de operator prin vânzare, închiriere sau comodat cu recipiente de precollectare adecvate mijloacelor de încărcare și transport ale acestuia. Utilizatorul poate să se doteze singur cu recipiente de precollectare adecvate mijloacelor de încărcare și transport ale operatorului, suficiente pentru a asigura capacitatea de înmagazinare necesară pentru intervalul dintre două ridicări consecutive.

(6) să refuze prelucrarea datelor personale în scop de marketing sau cedarea acestora către terți;

Art.9. Utilizatorul se obligă:

(1) să încheie contracte pentru prestarea de servicii publice de colectare a gunoiului de grajd cu operatorul autorizat să presteze astfel de activități în unitatea teritorială în care se află;

(2) să depoziteze deșeurile de gunoi de grajd pe platformele individuale constituite la nivelul fiecărei gospodării;

(3) să nu depoziteze și să nu abandoneze deșeurile industriale reciclabile în condiții care contravin normelor de protecție a mediului și a sănătății populației;

(4) să nu introducă în recipientele de precolectare deșeurii din categoria celor periculoase, toxice sau explozive, care provin din procese tehnologice care fac obiectul unor tratamente speciale autorizate de direcțiile sanitar-veterinare sau de autoritățile de mediu. De asemenea se interzice introducerea în recipientele de precolectare a deșeurilor provenite din construcții și demolări, precum și a oricăror deșeurii nemenajere.

(5) să respecte legislația în vigoare privind obligația de a colecta și a îndepărta materialele inerte din gunoiul de grajd;

(6) să achite la timp contravaloarea facturii pentru serviciile publice de colectare a gunoiului de grajd prestate de operator, în termenul prevăzut de reglementările în vigoare;

(7) să asigure accesul, de la căile publice până la punctul de colectare, a autovehiculelor destinate acestui scop, înlăturând gheața, zăpada, poleiul, sau alte obstacole. Materialele folosite pentru evitarea alunecării pot fi asigurate contra cost de operatorul serviciului public de colectare a gunoiului de grajd;

(8) să asigure curățenia incintelor proprii, precum și a spațiilor cuprinse între limita proprietății și calea publică;

(9) să comunice în scris, în termen de 10 zile de la producere, orice modificare intervenită în ce privește locul de unde se va colecta gunoiul de grajd;

(10) în caz de modificare a tarifelor, beneficiarul se obligă să plătească noile tarife;

(11) să execute operațiunea de precolectare în condiții de maximă siguranță din punct de vedere al sănătății oamenilor și protecției mediului, astfel încât să nu producă poluare fonică, miros neplăcut și răspândirea de deșeurii;

VII. ÎNCETAREA CONTRACTULUI

Art.10. Contractul poate înceta în următoarele cazuri:

a) prin acordul scris al ambelor părți;

b) prin denunțarea unilaterală a contractului de către utilizator, cu un preaviz de 30 zile lucrătoare, după achitarea integrală a debitelor.

c) prin reziliere după 30 zile de la data suspendării, în cazul în care utilizatorul nu execută operațiunea de precolectare în condițiile stipulate în contract.

d) în cazul deschiderii procedurii de reorganizare judiciară și faliment al prestatorului.

VIII. RĂSPUNDEREA CONTRACTUALĂ

Art.11. – (1) Pentru neexecutarea în totalitate sau în parte a obligațiilor contractuale prevăzute în prezentul contract, părțile răspund conform prevederilor legale.

(2) Părțile contractante pot include și daune interese pentru neexecutarea totală sau parțială a contractului, sub forma daunelor moratorii sau compensatorii.

(3) Utilizatorii sunt obligați să achite contravaloarea facturilor reprezentând serviciile prestate, în termen de 30 zile de la data emiterii facturii.

(4) Neachitarea facturii în termen de 30 de zile de la emiterea ei, atrage după sine majorări de întârziere egale cu cele utilizate pentru neplata obligațiilor față de bugetul de stat și dă dreptul operatorului de a sesiza organismele în drept abilitate de a lua măsuri de sancționare (Primărie, Garda de Mediu, Direcția de Sănătate Publică, etc.).

(5) Dacă sumele datorate, inclusiv majorările de întârziere, nu au fost achitate în termen de 30 de zile calendaristice de la expirarea termenului prevăzut la alin.(3), operatorul poate suspenda executarea serviciilor cu un preaviz de 15 zile lucrătoare, fără să-și asume răspunderea pentru consecințele rezultate din netransportarea deșeurilor.

(6) Reluarea prestării serviciilor se va face în termen de 15 zile de la data efectuării plății integrale a facturilor restante și a majorărilor de întârziere calculate.

(7) Refuzul total sau parțial al utilizatorului de a plăti o factură emisă de operator va fi comunicată acestuia în scris în termen de 5 zile de la data primirii facturii.

(8) Dacă din motive obiective operatorul nu poate ajunge la timp la adresa utilizatorului pentru prestarea serviciului, acesta este obligat să anunțe utilizatorul și să stabilească de comun acord o altă perioadă de ridicare.

(9) Dacă operatorul, din motive obiective (temperaturi scăzute, zăpada care împiedică accesul la platforme, calamități, etc.) nu poate respecta graficul de transport, acesta se obligă să efectueze curse suplimentare pentru ridicarea întregii cantități de gunoi, fără a percepe taxe suplimentare.

IX. FORȚA MAJORĂ

Art.12. Nici una din părțile contractante nu răspunde de neexecutarea la termen sau/și de executarea în mod necorespunzător, total ori parțial, a oricărei obligații care îi revine în baza prezentului contract, dacă neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligației respective a fost cauzată de forța majoră.

Partea care invocă forța majoră este obligată să notifice în termen de 5 zile celeilalte părți producerea evenimentului și să ia toate măsurile în vederea limitării consecințelor lui.

X. LITIGII

Art.13. Părțile au convenit ca toate neînțelegerile privind validitatea prezentului contract sau rezultate din interpretarea, executarea ori încetarea acestuia să fie rezolvate pe cale amiabilă de reprezentanții lor.

Art.14. În cazul în care nu este posibilă rezolvarea litigiilor pe cale amiabilă, părțile se vor adresa instanțelor judecătorești competente.

XI. ACTE NORMATIVE DE REFERINȚĂ

Art. 15. Prezentul contract are la bază următoarele acte de referință:

a) H.G. nr. 964/2000, care a transpus în legislația românească Directiva 91/676/ EEC prin care s-a aprobat Planul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole.

b) O.M. MMDD/MADR nr. 1552/743/2008 publicat în MO nr. 851/18.12.2008 pentru aprobarea listei localităților pe județe unde există surse de nitrați din activități agricole.

c) Decizia nr. 21130/DC/14.10.2010, a Comisiei Interministeriale pentru aplicarea Planului de Acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, a aprobat Programul de acțiune pentru zonele vulnerabile la nitrați.

d) Legea nr.51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice;

e) Legea nr. 101/2006 privind serviciile publice de salubritate a localităților;

f) Hotărârea Guvernului nr.349/2005 privind depozitarea deșeurilor;

g) Hotărârea Guvernului nr. 128/2002 privind incinerarea deșeurilor;

h) Hotărârea Guvernului nr.373/2002 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice;

i) Ordinul nr. 110/2007 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciilor publice de salubritate;

j) Hotărârea nr..... a Consiliului Local Ștefănești.

Art.16. Prezentul contract s-a încheiat în două exemplare și intră în vigoare de la data semnării lui.

UTILIZATOR

OPERATOR,

ANEXA NR.3

**la regulamentul de organizare și funcționare al serviciului public de
colectare a gunoiului de grajd al orașului Ștefănești**

**MODEL DE CONTRACT
DE PRESTĂRI SERVICII DE COLECTARE A GUNOIULUI DE
GRAJD PENTRU AGENȚI ECONOMICI
NR. .... / ....., din Ștefănești**

I. PĂRȚILE CONTRACTANTE

ART. 1

S.C. ...., cu sediul în ....., str.
..... nr. ...., înregistrată la Registrul Comerțului sub nr.
....., cod fiscal ....., cod
IBAN:..... deschis la .....,
reprezentată legal prin DIRECTOR - ..... și CONTABIL
ȘEF - ....., denumită în continuare **operator**, și

S.C./PFA,AF etc. ...., cu sediul în
....., str. .... nr. ...., înregistrată la Registrul Comerțului
sub nr....., cod fiscal....., cod
IBAN:..... deschis la .....,
reprezentată legal prin DIRECTOR ..... și CONTABIL
ȘEF ....., denumită în continuare **utilizator**.

II. OBIECTUL CONTRACTULUI

Art.2. - Obiectul prezentului contract îl constituie asigurarea prestării serviciilor publice de colectare a gunoiului de grajd în conformitate cu prevederile legale în vigoare. În cadrul relațiilor contractuale funcționează principiul egalității de tratament dintre operator și utilizator.

III. DURATA CONTRACTULUI

Art.3. Contractul se încheie pe o perioadă de ..... ani, și se va putea modifica, cu acordul părților, prin acte adiționale.

IV. TARIFE, FACTURARE ȘI MODALITĂȚI DE PLATĂ

Art.4. (1) Tariful în vigoare, aprobat de Consiliul Local Ștefănești prin Hotărârea nr....., pentru un m.c.(tonă) de deșuri de gunoi de grajd este de ..... lei, la care se adaugă TVA.

(2) Tariful poate fi modificat și/sau ajustat cu aprobarea Consiliului Local Ștefănești.

(3) Modificarea/ajustarea tarifelor va fi adusă la cunoștința utilizatorilor cu 15 zile înainte începerii perioadei de facturare.

(4) Facturarea se face la fiecare transport, în baza tarifelor aprobate.

Art.5. - (1) Plata facturilor se va face în termen de 30 de zile de la emiterea lor. În numerar, plata se poate face la casieria unității, între orele 8:00-15:00, sau prin casierii încasatori ai operatorului.

(2) Facturile se consideră achitate în ordine cronologică.

V. DREPTURILE SI OBLIGAȚIILE OPERATORULUI

Art.6. Operatorul are următoarele drepturi:

(1) să factureze și să încaseze lunar contravaloarea serviciilor prestate;

(2) să aplice la facturare tarifele în vigoare la cantitățile ridicate, care sunt determinate potrivit prevederilor legale;

(3) să aplice majorări de întârziere în cazul neachitării facturilor la termen.

(4) să propună modificarea tarifului aprobat în situațiile de schimbare semnificativă a echilibrului valoric al contractului.

Art.7. Operatorul se obligă:

(1) să respecte angajamentele asumate prin contractul de prestări servicii publice de colectare a gunoiului de grajd;

(2) să presteze serviciul public de colectare a gunoiului de grajd la toți utilizatorii cu care a încheiat contract;

(3) să doteze utilizatorii prin vânzare, închiriere sau comodat cu mijloace de realizare a precolectării deșeurilor inerte, etanșe și adecvate mijloacelor de transport pe care le are în dotare, suficiente pentru a asigura capacitatea de înmagazinare necesară pentru intervalul dintre două ridicări consecutive;

(4) să informeze autoritățile administrației publice locale despre situația rău platnicilor și să stabilească împreună cu acestea măsuri adecvate;

(5) să respecte indicatorii de performanță stabiliți de autoritățile administrației publice locale în regulamentul specific tipului de serviciu prestat;

(6) să aplice metode performante de management care să conducă la reducerea costurilor de operare;

(7) să ridice contra cost, pe bază de comandă scrisă depusă la secretariatul societății, cantitățile suplimentare de deșuri;

(8) să încarce întreaga cantitate de deșuri în vehiculele transportoare. Încărcarea se va face astfel încât deșeurile să nu fie vizibile și să nu existe posibilitatea împrăstierii pe calea publică.

(9) să încarce sacii cu deșuri în vehiculele transportoare fără ca aceștia să fie răsturnați în curți, pe stradă sau pe trotuare;

(10) să aducă la cunoștința utilizatorilor modificările de tarif cu 15 zile înainte de începerea perioadei de facturare, precum și alte informații necesare, prin adresa atasată facturii sau prin afișare la utilizator;

(11) să înregistreze toate reclamațiile și sesizările utilizatorului și să ia măsuri în vederea rezolvării acestora în termenele prevăzute de lege.

(12) să respecte prevederile regulamentului de organizare și funcționare a serviciilor publice de colectare a gunoiului de grajd;

(13) să execute colectarea astfel încât în cazul împrăstierii accidentale a deșeurilor în timpul operațiunii de încărcare, personalul care execută colectarea să încarce toate deșeurile în autovehicul pentru ca locul să rămână curat.

(14) să gestioneze eficient deșeurile industriale reciclabile, pe baza principiilor generale, a grupelor de deșuri prevăzute de lege, în condiții de protecție a mediului și a sănătății populației;

(15) să colecteze deșeurile folosind autovehicule special echipate pentru transportul acestora;

(16) personalul care efectuează colectarea să manevreze recipientele pentru materiale inerte cu grijă pentru a evita deteriorarea lor, precum și producerea prafului sau răspândirea deșeurilor în afara autovehiculelor de transport;

(17) să așeze după golire recipientele pentru materiale inerte în poziție normală, pe locul de unde au fost ridicate. Toate operațiunile vor fi efectuate astfel încât să se evite producerea zgomotului și a altor inconveniente pentru utilizator;

(18) să notifice consumatorul și să solicite acordul acestuia în cazul în care datele personale sunt cedate către terți.

VI. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE UTILIZATORULUI

Art.8. Utilizatorul serviciului public de colectare a gunoiului de grajd are următoarele drepturi:

(1) să i se presteze serviciul public de colectare a gunoiului de grajd la nivelurile stabilite în contract;

(2) să fie informat despre modul de funcționare a serviciului public de colectare a gunoiului de grajd, despre deciziile luate în legătură cu acest serviciu de către autoritățile administrației publice locale sau de către operator;

(3) să primească răspuns în maximum 30 de zile la sesizările adresate operatorului cu privire la neîndeplinirea unor condiții contractuale;

(4) să conteste în scris facturile când constată încălcarea prevederilor contractuale, în termen de 5 zile de la primirea acestora;

(5) să fie dotat de operator prin vânzare, închiriere sau comodat cu recipiente de precollectare a materialelor inerte adecvate mijloacelor de încărcare și transport ale acestuia. Utilizatorul poate să se doteze singur cu recipiente de precollectare adecvate mijloacelor de încărcare și transport ale operatorului, suficiente pentru a asigura capacitatea de înmagazinare necesară pentru intervalul dintre două ridicări consecutive.

(6) să refuze prelucrarea datelor personale în scop de marketing sau cedarea acestora către terți;

Art.9. Utilizatorul se obligă:

(1) să încheie contracte pentru prestarea de servicii publice de colectare a gunoiului de grajd cu operatorul autorizat să presteze astfel de activități în unitatea teritorială în care se află;

(2) să depoziteze deșeurile de gunoi de grajd la platformele de depozitare stabilite la nivel de fermă;

(3) să nu depoziteze și să nu abandoneze deșeurile industriale reciclabile în condiții care contravin normelor de protecție a mediului și a sănătății populației;

(4) să nu introducă în recipientele de precolectare deșuri din categoria celor periculoase, toxice sau explozive, care provin din procese tehnologice care fac obiectul unor tratamente speciale autorizate de direcțiile sanitar-veterinare sau de autoritățile de mediu. De asemenea se interzice introducerea în recipientele de precolectare a deșeurilor provenite din construcții și demolări, precum și a oricăror deșuri nemenajere.

(5) să respecte legislația în vigoare privind obligația de a colecta și a îndepărta materialele inerte din gunoiul de grajd;

(6) să achite la timp contravaloarea facturii pentru serviciile publice de colectare a gunoiului de grajd prestate de operator, în termenul prevăzut de reglementările în vigoare;

(7) să asigure accesul, de la caile publice până la punctul de colectare, a autovehiculelor destinate acestui scop, înlăturând gheața, zăpada, poleiul, sau alte obstacole. Materialele folosite pentru evitarea alunecării pot fi asigurate contra cost de operatorul serviciului public de colectare a gunoiului de grajd;

(8) să asigure curățenia incintelor proprii, precum și a spațiilor cuprinse între limita proprietății și calea publică;

(9) să comunice în scris, în termen de 10 zile de la producere, orice modificare intervenită în ce privește locul de unde se va colecta gunoiul de grajd;

(10) în caz de modificare a tarifelor, beneficiarul se obligă să plătească noile tarife;

(11) să execute operațiunea de precolectare în condiții de maximă siguranță din punct de vedere al sănătății oamenilor și protecției mediului, astfel încât să nu producă poluare fonică, miros neplăcut și răspândirea de deșuri;

VII. ÎNCETAREA CONTRACTULUI

Art.10. Contractul poate înceta în următoarele cazuri:

- a) prin acordul scris al ambelor părți;
- b) prin denunțarea unilaterală a contractului de către utilizator, cu un preaviz de 30 zile lucrătoare, după achitarea integrală a debitelor.

c) prin reziliere după 30 zile de la data suspendării, în cazul în care utilizatorul nu execută operația de precolectare în condițiile stipulate în contract.

d) în cazul deschiderii procedurii de reorganizare judiciară și faliment al prestatorului.

VIII. RĂSPUNDEREA CONTRACTUALĂ

Art.11. – (1) Pentru neexecutarea în totalitate sau în parte a obligațiilor contractuale prevăzute în prezentul contract, părțile răspund conform prevederilor legale.

(2) Părțile contractante pot include și daune interese pentru neexecutarea totală sau parțială a contractului, sub forma daunelor moratorii sau compensatorii.

(3) Utilizatorii sunt obligați să achite contravaloarea facturilor reprezentând serviciile prestate, în termen de 30 zile de la data emiterii facturii.

(4) Neachitarea facturii în termen de 30 de zile de la emiterea ei atrage după sine majorări de întârziere egale cu cele utilizate pentru neplata obligațiilor față de bugetul de stat, și dă dreptul operatorului de a sesiza organismele în drept abilitate de a lua măsuri de sancționare (Primărie, Garda de Mediu, Direcția de Sănătate Publică, etc.).

(5) Dacă sumele datorate, inclusiv majorările de întârziere, nu au fost achitate în termen de 30 de zile calendaristice de la expirarea termenului prevăzut la alin.(3), operatorul poate suspenda executarea serviciilor cu un preaviz de 15 zile lucrătoare, fără sa-și asume răspunderea pentru consecințele rezultate din netransportarea deșeurilor.

(6) Reluarea prestării serviciilor se va face în termen de 3 zile de la data efectuării plății integrale a facturilor restante și a majorărilor de întârziere calculate.

(7) Refuzul total sau parțial al utilizatorului de a plăti o factură emisă de operator va fi comunicată acestuia în scris în termen de 5 zile de la data primirii facturii.

(8) Dacă din motive obiective operatorul nu poate ajunge la timp la adresa utilizatorului pentru prestarea serviciului, acesta este obligat să anunțe utilizatorul și să stabilească de comun acord o altă perioadă de ridicare.

(9) Dacă operatorul, din motive obiective (temperaturi scăzute, zăpadă care împiedică accesul la platforme, calamități, etc.) nu poate respecta graficul de transport, acesta se obligă să efectueze curse

suplimentare pentru ridicarea întregii cantități de gunoi, fără a percepe taxe suplimentare.

IX. FORȚA MAJORĂ

Art.12. Nici una din părțile contractante nu răspunde de neexecutarea la termen sau/și de executarea în mod necorespunzător, total ori parțial, a oricărei obligații care îi revine în baza prezentului contract, dacă neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligației respective a fost cauzată de forța majoră.

Partea care invocă forța majoră este obligată să notifice în termen de 5 zile celeilalte părți producerea evenimentului și să ia toate măsurile în vederea limitării consecințelor lui.

X. LITIGII

Art.13. Părțile au convenit ca toate neînțelegerile privind validitatea prezentului contract sau rezultate din interpretarea, executarea ori încetarea acestuia să fie rezolvate pe cale amiabilă de reprezentanții lor.

Art.14. În cazul în care nu este posibilă rezolvarea litigiilor pe cale amiabilă, părțile se vor adresa instanțelor judecătorești competente.

XI. ACTE NORMATIVE DE REFERINȚĂ

Art. 15. Prezentul contract are la baza următoarele acte de referință:

a) H.G. nr. 964/2000, care a transpus în legislația românească Directiva 91/676/ EEC prin care s-a aprobat Planul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole.

b) O.M. MMDD/MADR nr. 1552/743/2008 publicat în MO nr. 851/18.12.2008 pentru aprobarea listei localităților pe județe unde există surse de nitrați din activități agricole.

c) Decizia nr. 21130/DC/14.10.2010, a Comisiei Interministeriale pentru aplicarea Planului de Acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, a aprobat Programul de acțiune pentru zonele vulnerabile la nitrați.

- d) Legea nr.51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice;
- e) Legea nr. 101/2006 privind serviciile publice de salubritate a localităților;
- f) Hotărârea Guvernului nr.349/2005 privind depozitarea deșeurilor;
- g) Hotărârea Guvernului nr. 128/2002 privind incinerarea deșeurilor;
- h) Hotărârea Guvernului nr.373/2002 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice;
- i) Ordinul nr. 110/2007 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciilor publice de salubritate;
- j) Hotărârea nr..... a Consiliului Local Ștefănești.

Art.16. Prezentul contract s-a încheiat în două exemplare și intră în vigoare de la data semnării lui.

UTILIZATOR,

OPERATOR,